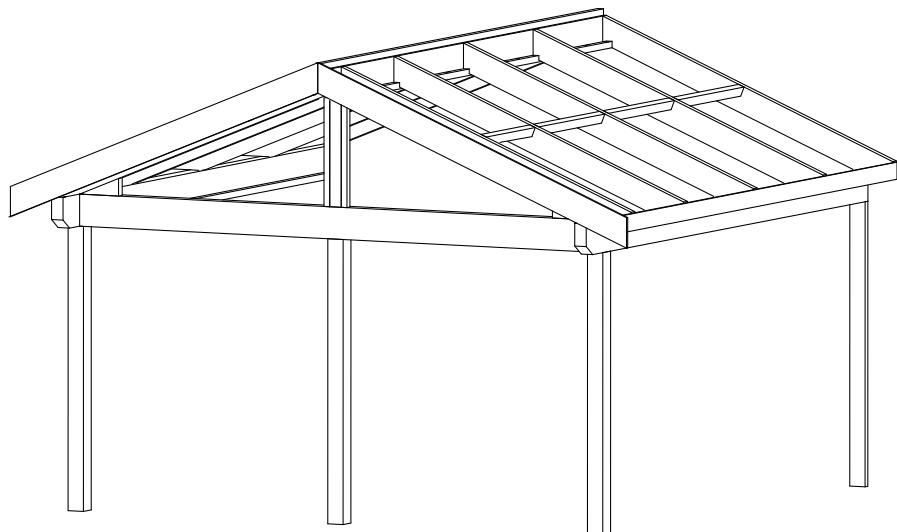

Okapad Limträstomme

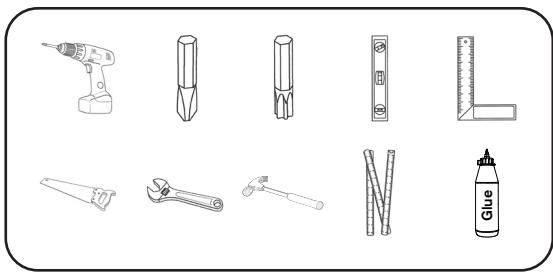
Ukappet limtrekonstruksjon/Utilskåret limtræsskelet/

Leikkaamaton liimapuurunko/ Glulam frame not sawn to size

Art nr: 61-2428

Rev.nr: MI-0047 B

För att underlätta monteringen och få ett gott slutresultat ber vi dig notera följande innan du börjar:

SE

Läs igenom hela monteringsanvisningen innan monteringen påbörjas. Kontrollera att alla beställda komponenter finns med och är oskadade.

Vi rekommenderar att vara minst 2 vid montage för att underlätta vid lyft och placering av ingående delar.

I våra stommars ingår de bärande delarna. Visst anpassnings- och utsmyckningsvirke tillkommer alltid. Stommarna levereras utan plåtbeslag/arbete. Vi rekommenderar att droppbleck monteras vid gavelskivor och eventuella fönsterbröstningar. Tänk även på att ha en god tätning in mot befintligt hus. Alla virkesdelar ska behandlas. Detta görs bäst och enklast före montering för att komma åt överallt. Behandling ska ske först med grundolja och därefter ytbehandling.

Observera! Var extra noga vid allt ändträ.

Vi rekommenderar att man grundmålar före täckmålning även om limträstommen är grundbehandlad. Följ färgfabrikantens anvisningar. Monteras uterummet med en gjuten betongplatta som grund bör någon form av skydd, till exempel syllpapp, läggas mellan platta och trädelar för att förhindra fuktvandring från betongen upp i virket.

Tips! För att ert nya uterum ska passa in mot det befintliga huset och omgivningen är det väl investerad tid att titta noga på hur huset är byggt idag. Vilken panel har jag på huset? Vilken typ av plåtarbeten? Hur är lösningen vid takavslut? Etc, etc. Anpassa dessa detaljer på uterummet till huset så kommer slutresultatet att bli ännu bättre!

Att tänka på vid montering

Tänk på att räkna c/c mått för takstolarna från den yttersta regeln in till takbalk nummer 2. Ingen profil för plasttaket fästs i balken som är placerad rakt över väggpartiet. Eftersom kanalplastskvorna kommer i standardbredder måste ofta yttersta skivan / skivorna kapas för att passa till uterummets bredd.

Tänk på att försöka montera beslag såsom vinkelbeslag så osynligt som möjligt för bästa slutresultat. Man kan även med stämjärn göra försänkning i limträdelarna för montagebeslagen.

När ni bygger ert uterum, titta på huset det skall stå mot. Välj ev panelbröstning, plåtning etc så det passar in mot huset.

Tänk på att ordna med en ordentlig tätning mellan kanalplastens täckprofil och vindskivan. Plåtningen bör gå över

hela täckprofilen. Eventuellt kan även en sträng silikon läggas emellan för att vatten ej ska gå ner och skada träet.

Uterummets anslutning in mot husvägg är mycket viktig för att fukt ej ska kunna komma in mellan uterummet och väggen/taket och skada huset. Tag hjälp av fackman vid behov. Ovansidan på trä som ska ligga mot plasttaket ska vitmålas. Detta för att undvika en ojämnn värmefördelning i plattan, samtidigt som det inte kommer att se ut som ett mörkt "rutnät" av balkar ovanifrån. Reglar levereras okapade. Kapa till önskat mått.

Snözoner:

Stommarna är beräknade för olika snözoner se för respektive storlek på www.skanskabyggvaror.se

Beräkningarna förutsätter kanalplasttak.

Beräkningarna tar inte hänsyn till snöfickor och vi förutsätter att taket rensas från snö.

Beräkningarna tar inte hänsyn till snöras från ovanliggande tak. Vidtag åtgärder, exempelvis takrasskydd, för att hindra att stora mängder snö rasar ner från ett högre tak.

Vad är ställplats?

Vi rekommenderar alltid att "lägga till" ca 5-15mm på partiets mått i bredd och höjd när hålet i stommen byggs. Detta för att ha lite marginaler i konstruktionen. En stolpe kan vid montering hamna något snett, trä är ett levande material och rör sig med åren något. Det kan även bli så att grunden sätter sig något. Finns då denna marginal är det enkelt att göra en efterjustering. Vid montering av partiet kilas detta in till rätt mått i våg och lod och skruvas fast. För att täcka springan som bildas mellan stolpar och partiets karm används mjukfog eller en täcklist. På detta sätt motsvarar monteringen av ett uterumsparti monteringen av en ytterdörr eller ett fönster i huset. I denna stomme har vi tagit hänsyn till detta och lagt till ställplats vid kapningen.

Gjuten grund

Om en betongplatta ska gjutas som grund rekommenderar vi att denna gjuts ca 50 mm större än dessa yttermått runt om. På så sätt finns lite marginaler vid byggnation av stommen. Detta "överhang" kan med fördel plåtas in för snyggt avslut.

For å gjøre monteringen lettere og få et godt sluttresultat ber vi deg notere følgende før du starter:

Les gjennom hele monteringsanvisningen før du begynner monteringen. Kontroller at alle bestilte deler er med og uten skader.

Vi anbefaler å være minst 2 personer ved monteringen for lettere å få utført tunge løft.

I våre reisverk inngår de bærende delene, og man må derfor ta høyde for at det kan være nødvendig med tilpasninger og utsmykninger av ikke-medfølgende listverk. Stolpene leveres uten platebeslag/-arbeid. Vi anbefaler å montere dryppblikk ved gavlskier og eventuelle vindusbrystninger. Pass på å tette godt mot eksisterende hus. Alle deler av tre må behandles. Dette gjøres enklest og best før montering, for å kunne komme til over alt. Behandlingen må først foretas med grunnolje og deretter med overflatebehandling.

Merk! Vær ekstra nøyne med alt endetre.

Vi anbefaler at man heftgrunner før man maler reisverket. Spør lokal fargandler.

Ved montering av hagestue med støpt betongsåle som underlag, bør det legges en eller annen type beskyttelse, for eksempel grunnmurpapp, mellom sålen og delene av tre, for å hindre at det kommer fukt fra betongen og opp i treverket.

Råd: For at den nye hagestue skal passe til eksisterende hus og omgivelser, kan det være lurt å se nøyne over hvordan huset er bygd i dag. Hvilken type panel har huset? Hvilken type platearbeider? Hvilken løsning har takavslutningen? Osv.

Dersom disse detaljene tilpasses hagestuen, vil sluttresultatet bli enda bedre!

Å huske på ved montering

Pass på å regne c/c mål for takstolene fra ytterste lekt inn til takbjelke nummer 2. Ingen profil for plasttaket skal festes i den bjelken som er plassert like over veggpartiet. I og med at kanalplasten kommer i standardbredder, må den/de ytterste platen/platene kappes til, for å passe bredden på hagestuen.

Pass på å montere beslag, som vinkelbeslag så usynlig som mulig for beste sluttresultat. Med stemjern kan det også lages en forsenkning til monteringsbeslagene i limtrededlene.

Se på hva hagestuen skal stå inntil, før den bygges. Velg evt. panel, plater osv., slik at det passer for å stå inntil huset. Sørg for godt tetting mellom kanalplastens dekkprofil og vindskiene. Platene bør gå langs hele dekkprofilen. Evt. kan det også legges en streng silikon mellom, slik at det ikke

renner vann ned og skader treverket.

Oversiden av treet som skal ligge mot plasttaket må hvitmales. Dette gjøres for å unngå ujevn varmefordeling i plasten, samtidig som det ikke vil se ut som et mørkt rutenett av bjelker ovenfra. Lektene leveres ukappet. Kapp til ønsket lengde.

Snøsoner:

Stolpene er beregnet for ulike snøsoner, se respektive størrelse på: www.grontfokus.no Beregningene forutsetter kanalplasttak. Beregningene tar ikke hensyn til snølommmer og vi forutsetter at taket blir måkt for snø.

Hva er justeringsavstand?

Vi anbefaler alltid å legge til ca. 5-15 mm ekstra lysåpning i bredde og høyde når det settes av plass mellom stolpene. Dette gjøres for å ha litt marginer i konstruksjonen. En stolpe kan havne litt skjevt ved montering, tre er et levende materiale og beveger seg noe med årene. Det kan også hende at grunnen setter seg litt. Dersom det er tatt hensyn til marginer, er det enkelt å foreta en etterjustering. Ved montering av skyvepartier kiles dette inn til riktig mål vannrett og loddrett og skrus fast. For å dekke sprekken som dannes mellom stolper og modulens karm, benyttes en myk fusing eller en dekklist. På denne måten tilsvarer monteringen av en hagestue-modul monteringen av en ytterdør eller et vindu i huset.

I våre reisverk har vi tatt hensyn til dette og lagt til nevnte justeringsavstand ved kappingen.

Støpt underlag:

Dersom det skal støpes betongsåle, anbefaler vi at denne støpes ca. 50 mm større enn yttermålene hele veien rundt

På den måte vil det være litt marginer ved bygging av stolpene. Dette "overhenget" kan med fordel plateslås, for å få en pen avslutning.

Asennuksen helpottamiseksi ja hyvän lopputuloksen saavuttamiseksi pyydämme huomioimaan seuraavat seikat ennen aloitusta.

FI

Lue koko asennusohje läpi ennen asennuksen aloittamista. Tarkista, että kaikki tilatut osat ovat mukana ja että ne ovat vahingoittumattomia.

Suosittelemme, että vähintään kaksi henkilöä ovat mukana asentamassa, mikä helpottaisi osien nostoa ja asennusta.

Runkoimme sisältyväät kantavat osat. Lisäksi tarvitaan aina tietty määriä sovitus- ja koristepuutavaraa. Rungot toimitetaan ilman peltiheloja/peltitöitä. Suosittelemme vesipeltien asentamista päätylevyihin ja mahdollisesti myös ikkunoiden alle. Muista myös huolehtia hyvästä tiivistyksestä olemassa olevaa taloa vasten. Kaikki puuosat tulee käsitellä. Tämä on helppointa tehdä ennen asennusta, jolloin materiaali saadaan käsiteltyä joka puolelta. Käsittely tehdään ensin pohjustusöljyllä ja sen jälkeen pintakäsittelyaineella.

HUOM! Käsittele päätypuut erityisen huolellisesti.

Suosittelemme, että liimapuurunko aina pohjamaalataan ennen pintamaalausta, Seuraa valmistajan ohjeita. Jos terassihuone rakennetaan valetun betonilaatan päälle, tulee laatan ja puosien väliin laittaa jonkinlainen kosteussuoja, esim. bitumihuopakaistaa, joka estää kosteuden siirtymisen betonista puumateriaaliin.

Vinkkejä: Jotta uusi terassihuone sopii yhteen jo olemassa olevan talon ja ympäristönsä kanssa, kannattaa tarkastaa huolellisesti, millaisia ratkaisuja talossa on käytetty. Millainen on talon ulkovuoraus? Miten peltityöt on tehty? Miten katon reunat on viimeistelty? Jne. Kun lasiterassin ja talon yksityiskohdat sovitetaan toisiinsa, lopputuloksesta tulee vieläkin parempi!

Muistettavaa asennuksen yhteydessä

Muista mitata kattotuolien c/c-mitta uloimmasta tukipuusta toiseen kattopalkkiin. Muovikaton profiilia ei kiinnitetä palkkiin, joka on suoraan seinäelementin yläpuolella. Koska kennomuovilevyt ovat vakiolevyisiä, uloin levy/levyt pitää usein leikata, jotta ne sopivat terassihuoneen leveyteen.

Yritä asentaa helat, kuten kulmaraudat, mahdollisimman näkymättömästi parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi. Liimapuuosiin voi myös tehdä taltalla upotuksen kiinnikkeitä varten.

Katso terassihuonetta rakentaessasi taloa, jota vasten huone tulee. Valitse mahdollinen ikkunalalustan vuoraus, pellitus jne. siten, että kokonaisuus sopii yhteen talon

kanssa. Muista tiivistää kennomuovin peiteprofiilin ja tuulilaudan väli huolellisesti. Pellityksen tulee kattaa koko peiteprofiili. Väliin voidaan laittaa myös silikonia, jottei vesi pääse työntymään rakenteeseen ja vahingoittamaan puuta.

Muovikattoa vasten tulevien puuosien yläpuoli maalataan valkoiseksi. Nämä lämpö jakautuu muovilevyssä tasaisesti eikä sen alle muodostu tummaa "ruudukko". Puumateriaali toimitetaan leikkaamattomana ja sahataan itse sopiviin mittoihin.

Lumivyöhykkeet:

Rungot on laskettu eri lumivyöhykkeille, koot löytyvät osoitteesta www.nordrum.com

Laskelmat edellyttävät kennomuovikaton käyttöä.

Laskelmissa ei oteta huomioon nk. lumitaskuja, ja katto on sen vuoksi pidettävä puhtaana lumesta.

Mikä on liikkumavara?

Suosittelemme lisäämään aina noin 5–15 mm kunkin liukuoviosion leveys- ja korkeusmittoihin tehtäessä runkoon aukkoa. Nämä rakenteeseen saadaan hieman liikkumavaraa. Tolppa saattaa joutua asennuksessa hieman vinoon, ja puu on elävä materiaalia, joka liikkuu jonkin verran vuosien mittaan. Myös perustus saattaa painua hieman. Kun asennukseen on jätetty liikkumavaraa, jälkeenpäin on helppo tehdä tarvittavat säädöt. Kukin liukuoviosio kiilataan oikeanmittaiseksi vaaka- ja pystysuunnassa ja ruuvataan sen jälkeen kiinni. Tolppien ja liukuoviosion karmin väliin syntynyt rako peitetään pehmeällä tiivistemassalla tai peiteliställä. Liukuoviosion asennus muistuttaa siten talon ulko-oven tai ikkunan asentamista.

Tämä on otettu huomioon tässä rungossa, ja leikattuihin mittoihin on lisätty liikkumavara.

Valettu perustus:

Jos perustuksena käytetään valettua betonilaattaa, suosittelemme, että perustuksen koko on joka puolelta 50 mm terassia suurempi. Nämä rungon kokoa voidaan tarvittaessa sovitaa hieman. Tämä "sovitusvara" voidaan peittää pellillä, jolloin lopputuloksesta tulee siisti.

For simpler assembly and an optimum end result, please note the following before you begin work.

GB

Read carefully through the entire instructions before starting assembly. Check that all the components you ordered have been delivered and that nothing is damaged.

We recommend to be at least 2 when you assemble the conservatory.

Our frames comprise the essential load-bearing elements. Some additional timber for adaptations and decorative trim is always required. Frames are supplied without metal fittings/metalwork. We recommend that a drip plate is fitted to bargeboards and any windowbacks. Make sure you provide a good seal between the frame and the existing external wall of the house. All timber components must be treated. Doing this before assembly helps ensure that all surfaces are treated. First treat the components with an oil-based wood primer and then apply a topcoat. I

Important: Pay special attention to end grain wood.

Follow the color manufacturer's instructions.

If the conservatory is to stand on a cast concrete slab, some form of protection, for example vapour-retardant lining paper, must be laid between the slab and the wooden components to prevent the migration of any moisture from the concrete into the timber.

A word of advice: To make sure your new conservatory blends in well with your existing home and its surroundings, invest a little time in taking a close look at how your existing property is built: the kind of panelling, the kind of metalwork, the pitch of the roof, etc. etc. By adapting your conservatory to reflect these features, the end result will be even better!

Some important considerations when assembling your conservatory

Remember to calculate the c/c distances for the rafters from the outermost rafter to roof beam number 2. No profile for the plastic roof is fixed to the beam placed directly above the wall section. Twin-wall polycarbonate roofing sheets come in standard widths so, depending on the width of the conservatory, it may often be necessary to cut the outermost sheet(s) to size.

For the best result, try to place fittings such as angle brackets, etc. so that they are as inconspicuous as possible. You may wish to use a chisel to countersink fittings into the glulam components.

When building your conservatory, choose panelling, metalwork, etc. that will blend in well with the existing house.

Make sure there is a good seal between the glazing bar cover profiles and the bargeboard. The metalwork should cover the entire cover profile. Any gaps can be sealed with a bead of silicone to prevent water from seeping into the wood. The upper side of each wooden rafter that supports a roofing sheet is to be painted white. This helps prevent uneven heat distribution in the roofing sheets and avoids a dark criss-cross pattern under the plastic. The rafters supplied need to be sawn to the required size.

Snow zones:

The frame dimensions have been specially calculated for different snow zones. See www.skanskabyggvaror.se for details of the respective dimensions.

The calculations assume the use of twin-wall polycarbonate roofing sheets.

The calculations do not take account of snow drifts and assume that the roof is cleared from snow loads.

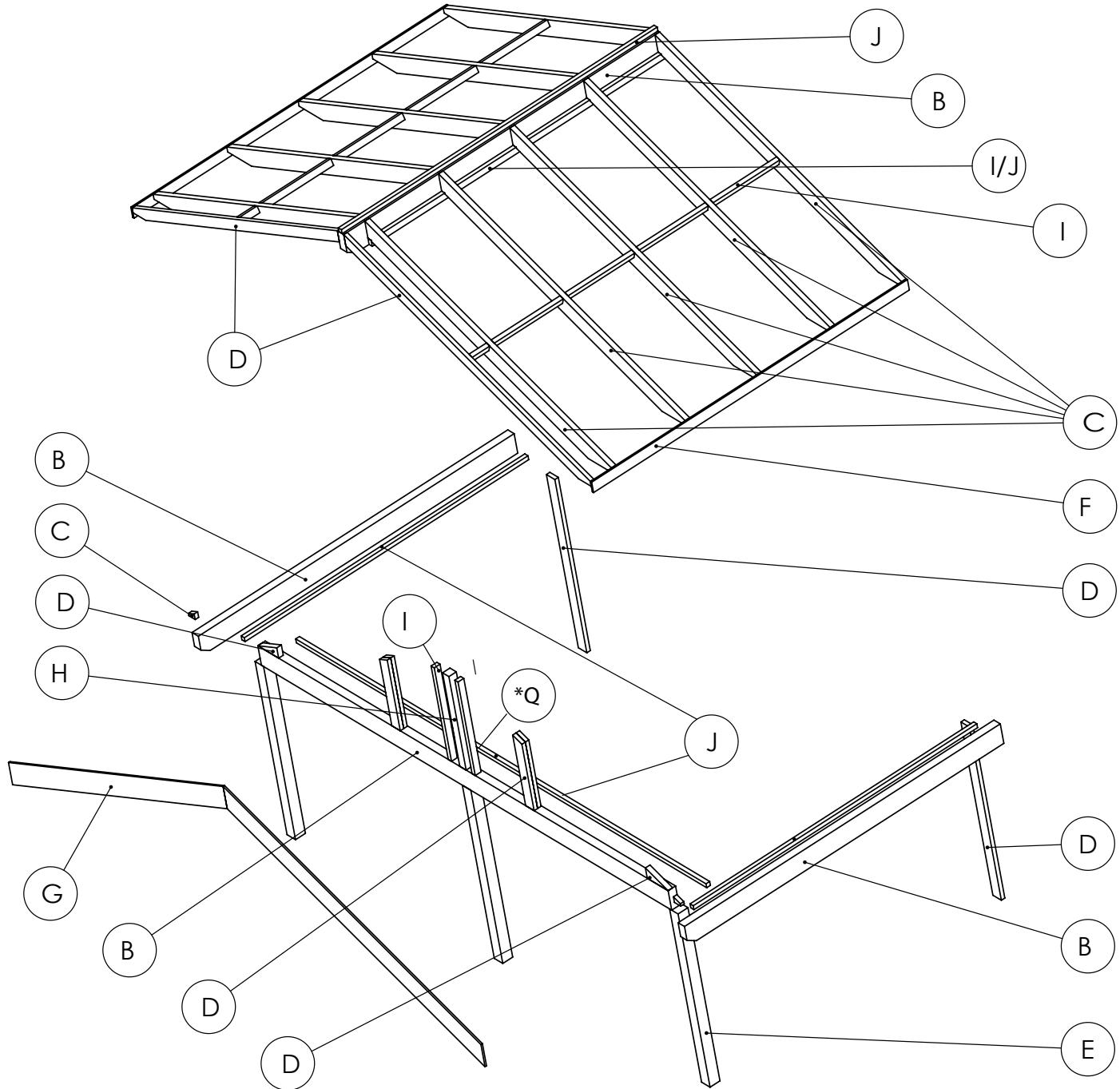
What do we mean by "tolerance"?

We recommend that you always "add on" approx. 5–15 mm to the width and height of a section when building the aperture for the section. This allows for some slight adjustment in the construction. Maybe one of the posts is not perfectly perpendicular; wood is a living material and over the years there can be some slight movement within a construction. Or perhaps the foundation may settle slightly. If you leave a margin for such events, it is simple to make minor adjustments at a later stage. When installing a section, wedge it in place so that it is true both vertically and horizontally, and then secure it with screws. Use an elastic sealant or a cover strip to fill or hide any gaps between the posts and the section's frame. In this way installing a section in the conservatory is similar to hanging an external door or fitting a window.

We have allowed for this in the frame by ensuring that there is a little extra tolerance when sawing the timbers to length.

Concrete slab foundation

We recommend that a concrete slab foundation is cast approx. 50 mm larger all-round than the external dimensions of the conservatory. This allows for some scope when constructing the frame. Any projection can later be covered with a metal sill for an attractive finish.

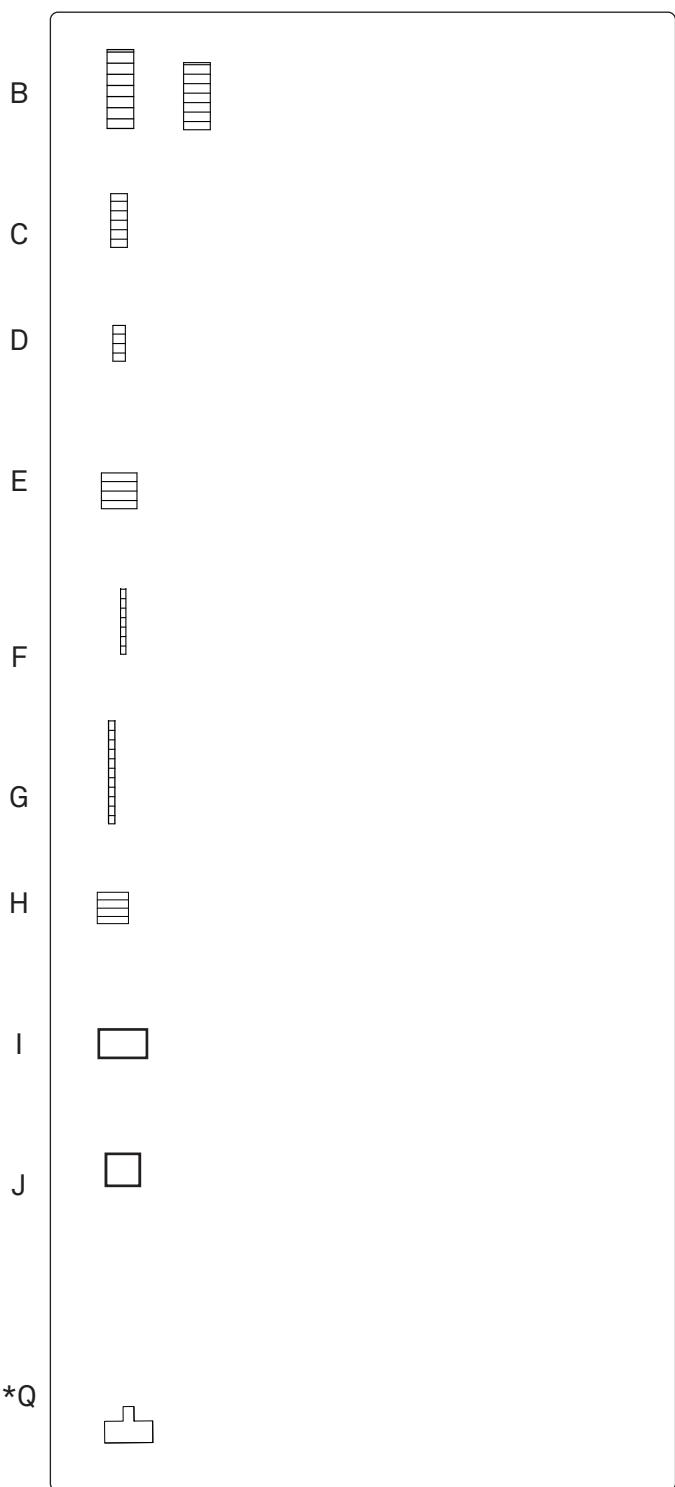

SE Antal och längder på limträdelarna är beroende av vilket uterum som valts.
För antal, se följesedel
Vissa infästningsbeslag kan bli över eller behöva kompletteras beroende på hur stommen byggs.

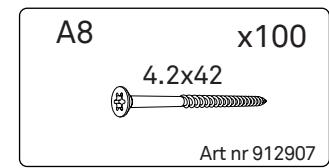
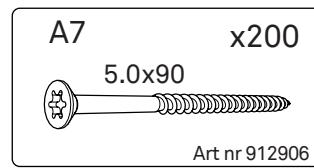
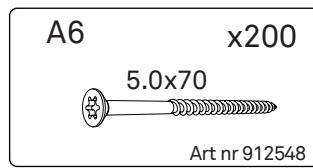
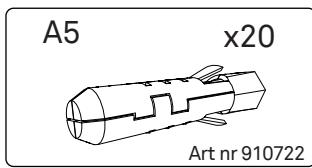
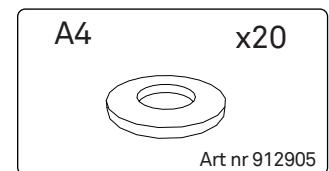
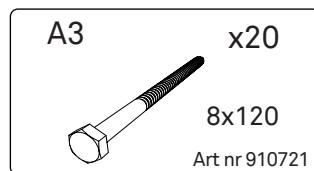
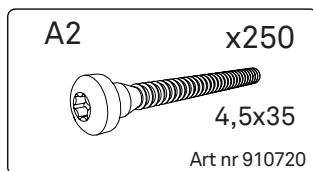
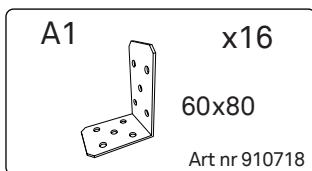
NO Antall og lengder på limtredelene er avhengig av hvilket uterom som er valgt.
For antall, se følgeseddel.
Enkelte festebeslag kan bli til overs eller må kompletteres avhengig av hvordan reisverket settes opp.

FI Liimapuuosien lukumäärä ja pituudet määritetyvät valitun terassihuoneen mukaan. Tarkista määrät lähetysluettelosta.
Kiinnitysheloja voi jäädä yli tai niitä saatetaan tarvita lisää riippuen rungon pystytystavasta.

GB The number and length of the glulam elements depends on the conservatory that is chosen.
For quantities, see delivery note.
The number of fastenings may be surplus to requirements or need supplementing, depending on how the frame is constructed.

#	Dimension	Pcs
B	Nockbalk/Mønebjelke/Rygningsbjælke/ Harjapalkki/Ridge beam 90x270 alt 90x225	0-1 0-1
B	90x225	3-4
C	56x180*x	10-11
D	42x120*x	5
E	120x120x2500	2-3
F	18x150x5200	2
G	18x230x5400	2
H	90x90	1
I	45x70x3300	1x4 - 2x4
J	45x45x3300	1x4
Q*	40x	0-1

Att tänka på vid montering av uterumsstomme

Planera ditt uterus så du får ett takutsprång både i sidled och framåt. Önskvärt är att ha ca 25-30 cm. Kommer du att bygga en "låda" runt taket på ditt uterus, kan det bli något annorlunda.

Tänk på att räkna c/c mått för takstolarna från den yttersta regeln in till takbalk nummer 2. Ingen profil för plasttaket fästs i balken som är placerad rakt över väggpartiet.

Ett undantag finns från punkten ovan. Bygger du uterusmet bredare än det antal takskivor som takbalkarna är anpassade för kommer en skarvprofil till taket att hamna på en av balkarna över väggpartiet.

Exempel: 4 skivor av 10mm kanalplast bygger 433 cm medan en ULBT42x41 stomme kan byggas till 450 cm djup. Ett paket med 5st skivor måste då köpas och 2st skivor kapas i längsled. En skarv kommer då att hamna på balken ovanför väggpartiet.

Fasa av ändarna på sidobalk och nockbalk innan de monteras, det är besvärligt när de sitter på plats. Se monteringssteg 2 & 5.

Tänk på att försöka montera beslag såsom vinkelbeslag så osynligt som möjligt för bästa slutresultat. Man kan även med stämjärn göra försänkning i limträdelarna för montagebeslagen.

När ni bygger ert uterus, titta på huset det skall stå mot. Välj ev panelbröstning, plåtning etc så det passar in mot huset.

Tänk på att ordna med en ordentlig tätning mellan kanalplastens täckprofil och vindskivan. Plåtningen bör gå över hela täckprofilen. Ev. kan även en sträng silikon läggas emellan för att vatten ej ska gå ner och skada träet.

Ovansidan på trä som ska ligga mot plasttaket ska vitmålas. Detta för att undvika en ojämnn värmefördelning i plattan, samtidigt som det inte kommer att se ut som ett mörkt "rutnät" av balkar ovanifrån.

Snözoner:

Stommarna är beräknade för olika snözoner se för respektive storlek på: www.skanskabyggvaror.se
Beräkningarna förutsätter kanalplasttak eller annat "lätt tak"
Beräkningarna tar inte hänsyn till snöfickor och vi förutsätter att taket rensas från snö.

Bestäm storlek på uterummet.

Med en okapad limträstomme har du stora möjligheter att själv påverka storlek och utseende på Ditt uterum. Vi har valt att inte låsa Dig vid några färdiga storlekar utan visar Dig istället principen för hur våra stommar byggs och hur Du själv beräknar måtten på Ditt drömuterum. Allt för att ge Dig maximal valfrihet.

Vad är ställplats?

I exemplen nedan pratar vi om att bygga med ställplats för partierna. Varför?

Vi rekommenderar alltid att "lägga till" ca 10-15mm på partiets mått i bredd och höjd när hålet i stommen byggs. Detta för att ha lite marginaler i konstruktionen. En stolpe kan vid montering hamna något snett, trä är ett levande material och rör sig med åren något. Det kan även bli så att grunden sätter sig något. Finns då denna marginal är det enkelt att göra en efterjustering. Vid montering av partiet kilas detta in till rätt mått i våg och lod och skruvas fast. För att täcka springan som bildas mellan stolpar, balkar och partiets karm används mjukfog eller en täcklist. På detta sätt motsvarar monteringen av ett uterumsparti monteringen av en ytterdörr eller ett fönster i huset.

Vilken bredd på partier får plats?

Exemplet nedan visar hur du bestämmer storlek på partierna och vilka yttermått stolarna får. Tänk på att som vi redan tidigare sagt bygga med lite ställplats, det är lättare att i efterhand sadla på 10 mm än att göra hålet 10 mm större!

Måtten i denna anvisning bygger på att 120x120 mm stolpar används. Väljer ni annat mått på stolarna måste alla mått justeras därefter.

Exempel 1

Börja med att bestämma ungefärlig storlek på det färdiga uterummet. I vårt fall vill vi bygga ca 4,3 x 4 meter.

Sedan bestäms vilken typ av partier som ska sitta i vårt uterum. I detta exempel väljs S30 Optimal. Steg 2 är att bestämma hur breda partierna i de brutna hörnen "C" ska vara. (om du vill ha några). I vårt fall väljer vi 84 cm bredd, vilket brukar vara lagom. För mått på andra partier se nästa sida. I tabellen visas hur mycket varje parti bygger i 45 graders vinkel.

Nu kan vi bestämma storleken på parti "A" och "B".

Parti "A":

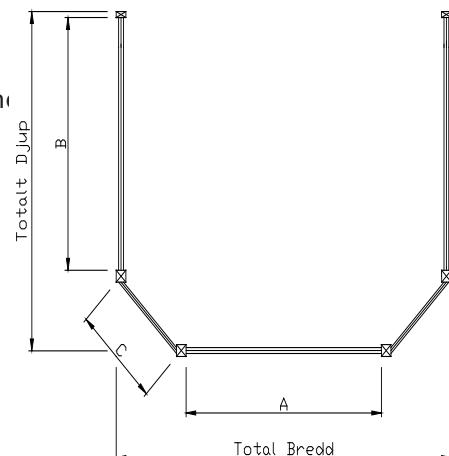
$$\begin{aligned} \text{Total Bredd} - \text{stolpe} - "C"(45) - \text{stolpe} - "C"(45) - \text{stolpe} = "A" \\ 430 - 12 - 57 - 12 - 12 - 57 - 12 = 268 \text{ cm} \end{aligned}$$

Vi väljer ett parti på **270 cm**, vilket ger oss en total bredd på uterummet på: $12 + 57 + 12 + 270 + 1(\text{ställplats}) + 12 + 57 + 12 = 433 \text{ cm}$.

Parti "B":

$$\begin{aligned} \text{Totalt djup} - \text{regel} - \text{stolpe} - "C"(45) - \text{stolpe} = "B" \\ 400 - 4,2 - 12 - 57 - 12 = 314,8 \text{ cm} \end{aligned}$$

Har väljer vi ett parti på 310 cm, vilket ger oss en totalt djup på uterummet på: $4,2 + 310 + 1(\text{ställplats}) + 12 + 57 + 12 = 396,2 \text{ cm}$

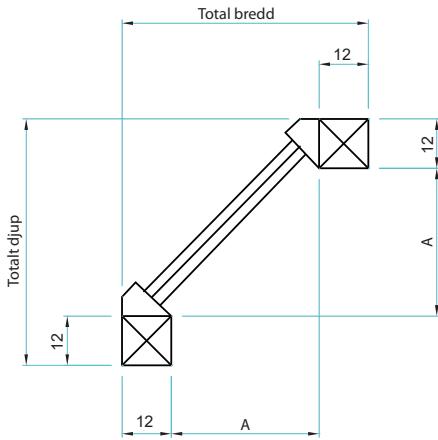
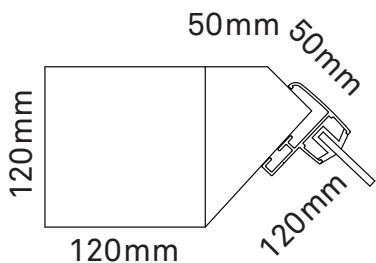

Tabell för hur mycket ett fast parti bygger i 45 graders vinkel.

Classic, S30 & Vinter Izo	
Partibredd	Mått "A"
74 cm	50 cm
84 cm	57 cm
104 cm	71 cm

Isomax vik	
Partibredd	Mått "A"
67,5 cm	48 cm
77,5 cm	55 cm

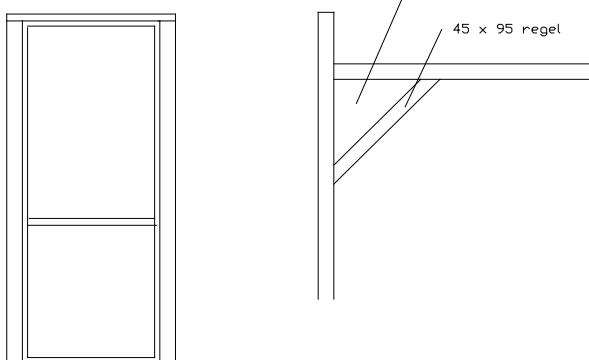
Mått på stolpe med vinkelstolpe

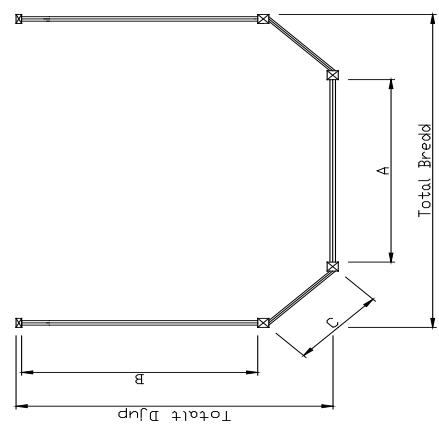
Att bygga ett brutet hörn

Räkna ut storleken på det brutna höret med hjälp av mallarna ovan.
Monteringsordningen följer monteringen av uterumsstommen i denna anvisning.

Material till anslutning från parti upp mot tak ingår ej. Vi rekommenderar att antingen fylla upp med en plywoodskiva eller panel.

I den här mallen kan du fylla i dina egena mått och själv räkna ut storleken på ditt ute rum.

Djup:	Regel Stolpe "A" (tabell)	Parti Stolpe	Ställplats Parti	Stolpe "A" (tabell)	"A" (tabell) Stolpe	"A" (tabell) Stolpe	Totalt Djup cm	Total bredd cm
4.2			1	12		12		

Ved montering av reisverk til uterom må du passe på følgende

Planlegg uterommet slik at det blir et takutspring både på sidene og i forkant. Det bør være ca. 25–30 cm. Skal det bygges en "kasse" rundt taket på uterommet, kan det bli noe annerledes.

Regn fra c/c mål på takstolene fra den ytterste stenderen inn til takbjelke nummer 2. Ingen profil til plasttaket festes i bjelken som er plassert rett over veggpartiet.

Regn fra c/c mål på takstolene fra den ytterste stenderen inn til takbjelke nummer 2. Ingen profil til plasttaket festes i bjelken som er plassert rett over veggpartiet.

Eksempel: 4 plater på 10 mm kanalplast bygger 433 cm, mens en ULBT42x41 stender kan bygges til 450 cm dybde. En pakket med 5 plater må da kjøpes til og 2 plater kappes på langs. En skjøt vil da havne på bjelken ovenfor veggpartiet.

Skråskjær endene på sidebjelke og mønebjelke før de monteres, da dette blir vanskelig når de sitter på plass. Se monteringstrinn 2 og 5.

Prøv å montere beslag som vinkelbeslag så usynlig som mulig for beste sluttresultat. Det går også an å lage en forsenkning med stemjern til monteringsbeslagene i limtredelene.

Ta hensyn til eksisterende hus som uterommet skal stå inntil. Velg panel, plater osv., som passer best til huset.

Sørg for at det blir ordentlig tett mellom kanalplastens dekkprofil og vindskiene. Plateleggingen bør gå ver hele dekkprofilen. Evt. kan det også legges en streng silikon mellom, slik at det ikke trenger inn vann som skader treet.

Oversiden av treet som skal ligge mot plasttaket må hvitmales. Dette gjøres for å unngå ujevn varmefordeling i platene, samtidig som det ikke vil se ut som mørke, «råtnede» bjelker ovenfra.

Snøsoner:

Reisverket er beregnet for ulike snøsoner. Se respektive størrelse på: www.grontfokus.no

Beregningene forutsetter kanalplasttak eller annet «lett tak».

Beregningene tar ikke hensyn til opphoping av snø og vi går ut fra at snøen fjernes fra taket.

Bestem størrelse på uterommet.

Med et ukappet limtrereisverk er det store muligheter for å kunne påvirke størrelse og utseende på uterommet. Vi har valgt å ikke låse fast ferdige størrelser, men viser i stedet prinsippene for hvordan reisverkene settes opp og hvordan målene skal regnes ut. Alt for å få maksimal valgfrihet.

Hva er slingringsmonn?

I eksempelet nedenfor snakker vi om å bygge med slingringsmonn på partene. Hvorfor?

Vi anbefaler alltid å «legge ti» ca. 10-15 mm på partiets mål i bredde og høyde når reisverket settes opp. Dette for å ha noen marginer til konstruksjonen. En stolpe kan havne litt skjevt ved montering. Tre er et levende materiale og beveger seg noe med årene. Det kan også være slik at underlaget setter seg litt. Dersom det da finnes litt marginer, er det lett å foreta en etterjustering. Ved montering av partiet kiles dette inn til riktig mål vannrett og loddrett og skrus fast. For å dekke mellomrommet som dannes mellom stolper, bjelker og partiets karm brukes en myk fuge eller en dekklist. På denne måten tilsvarer monteringen av et uteromparti monteringen av en ytterdør eller et vindu i huset.

Hvilken bredde får plass på partiene?

Eksempelet nedenfor viser hvilken størrelse partiene får og hvilke yttermål stolpene får. Husk på det vi tidligere har sagt om å bygge på liten oppsettingsplass, at det er lettere å legge til 10 mm etterpå enn å lage hullet 10 mm for stort!

Målene i denne anvisningen er beregnet på 120x120 mm stolper. Velges annet mål på stolpene må alle mål justeres etter det.

Eksempel 1

Begynn med å bestemme omtrentlig størrelse på det ferdige uterommet. I vårt tilfelle vil vi bygge ca. 4,3 x 4 meter.

Deretter bestemmes hvilken type partier som skal sitte i uterommet. I dette eksempl er det valgt S30 Optimal. Trinn 2 er å bestemme bredden på partiene med brutte hjørner "C", dersom dette ønskes. I vårt tilfelle velger vi 84 cm bredde, noe som pleier å være passe. For mål på andre partier/moduler, se neste side. I tabellen vises hvor mye hver modul bygger i 45 graders vinkel.

Nå kan vi bestemme størrelsen på parti "A" og "B".

Parti "A":

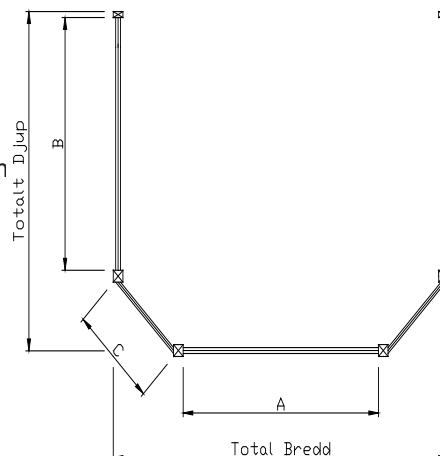
$$\begin{array}{rcl} \text{Total bredde} - \text{stolpe} - "C"(45) - \text{stolpe} - \text{stolpe} - "C"(45) - \text{stolpe} = "A" \\ 430 \quad - \quad 12 \quad - \quad 57 \quad - \quad 12 \quad - \quad 12 \quad - \quad 57 \quad - \quad 12 \quad = 268 \text{ cm} \end{array}$$

Vi har valgt et parti på **270 cm**. Det gir oss en total bredde på uterommet på: $12 + 57 + 12 + 270 + 1(\text{oppsettingsplass}) + 12 + 57 + 12 = 433 \text{ cm}$.

Parti "B"

$$\begin{array}{rcl} \text{Totalt dybde} - \text{stender} - \text{stolpe} - "C"(45) - \text{stolpe} = "B" \\ 400 \quad - \quad 4,2 \quad - \quad 12 \quad - \quad 57 \quad - \quad 12 \quad = 314,8 \text{ cm} \end{array}$$

Her har vi valgt et parti på **310 cm**. Det gir oss en total dybde på uterommet på: $4,2 + 310 + 1(\text{oppsettingsplass}) + 12 + 57 + 12 = 396,2 \text{ cm}$

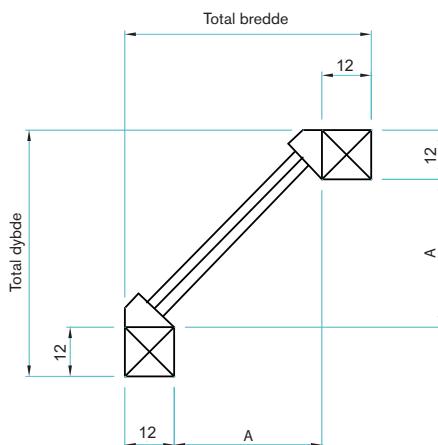
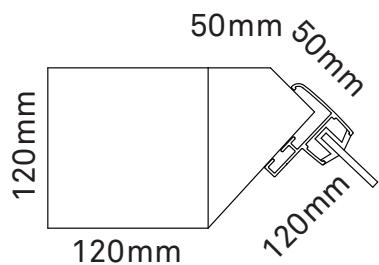

Tabell for hvor mye et fast parti bygger i 45 graders vinkel.

Classic, S30 & Vinter Izo	
Partibredde	Mål "A"
74 cm	50 cm
84 cm	57 cm
104 cm	71 cm

Isomax vik	
Partibredde	Mål "A"
67,5 cm	48 cm
77,5 cm	55 cm

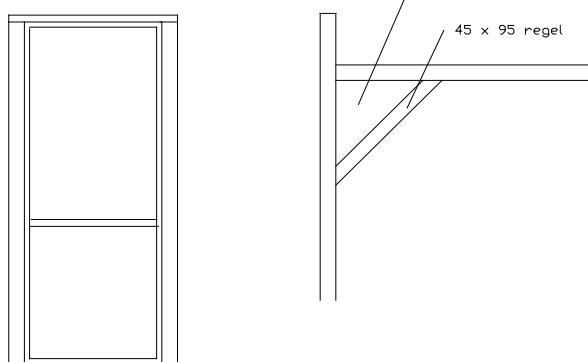
Mål på stender med vinkelstender

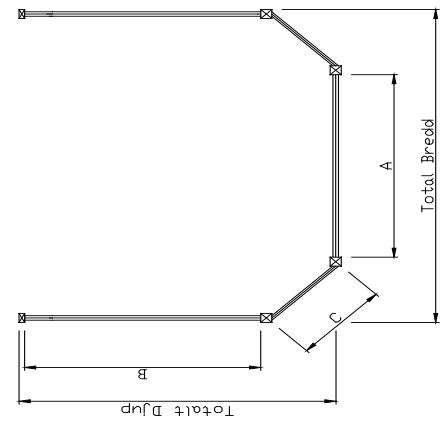
Bygging av brutt hjørne

Regn ut størrelsen på det brutte hjørnet ved hjelp av malene ovenfor. Monteringsrekkefølgen følger monteringen på uteromreisverket i denne anvisningen.

Material for tilslutning av partiet mot taket inngår ikke. Vi anbefaler enten å fylle ut med en trefiberplate eller panel.

I denne malen kan du fylle inn egne mål og regne ut størrelsen på uterommet.

Djup:	Regel	Parti	Slingingsmål	Stolpe	"A" (tabell)	Stolpe	Totalt Djup
	4.2		1	12		12	
Bredd:	Stolpe "A" (tabell)	Stolpe	Parti	Slingningsmål	Stolpe "A" (tabell)	Stolpe	Total bredd
	12		12	1	12	12	

Muistettavaa asennettaessa terassihuoneen runkoa

Suunnittele terassihuone siten, että kattouloke jatkuu sekä sivulle että eteenpäin. Sopiva kattouloke on noin 25–30 cm. Jos aiot rakentaa ”laatikon” terassihuoneen katon ympärille, mitta voi olla toinen.

Muista mitata kattotuolien c/c-mitta uloimmasta tukipuusta toiseen kattopalkkiin. Muovikaton profilia' ei kiinnitetä palkkiin, joka on suoraan seinäelementin yläpuolella.

Tästä on kuitenkin olemassa yksi poikkeus. Kattopalkit on sovitettu tietylle määälle kattolevyjä. Jos terassihuoneesta rakennetaan leveämpi, katon yksi liitosprofiili sijoittuu yhden seinäelementin yläpuolella olevan palkin kohdalle.

Esimerkki: Neljän 10 mm:n paksuisen kennomuovilevyn syvyys on yhteensä 433 cm, kun taas ULBT42x41-rungon syvyys voi olla 450 cm. Tällöin on ostettava viisi levyä sisältävä paketti, joista kaksi levyä on leikattava pituussuunnassa.

Yksi liitos tulee tällöin seinäelementin yläpuolella olevan palkin kohdalle.

Viistota sivu- ja harjapalkin päät ennen asennusta, koska se on vaikea tehdä palkkien ollessa paikallaan. Katso asennusvaiheet 2 & 5.

Yritä asentaa helat, kuten kulmaraudat, mahdollisimman näkymättömästi parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi.

Liimapuuosiin voi myös tehdä taltalla upotuksen kiinnikkeitä varten.

Katso terassihuonetta rakentaessasi taloa, jota vasten huone tulee. Valitse mahdollinen ikkunanalustan vuoraus, pellitys jne.

siten, että kokonaisuus sopii yhteen talon kanssa.

Muista tiivistää kennomuovin peiteprofiilin ja tuulilauden väli huolellisesti. Pellityksen tulee kattaa koko peiteprofiili.

Väliin voidaan laittaa myös silikonia, jottei vesi pääse työntymään rakenteeseen ja vahingoittamaan puuta.

Muovikattoa vasten tulevien puuosien yläpuoli maalataan valkoiseksi. Näin lämpö jakautuu muovilevyssä tasaisesti eikä sen alle muodostu tummaa ”ruudukkoa”.

Lumivyöhykkeet:

Rungot on laskettu eri lumivyöhykkeille, eri koot löytyvät osoitteesta: www.skanskabyggvaror.se

Laskelmat edellyttävät kennomuovikaton tai muun ”kevyen katon” käyttöä.

Laskelmissa ei oteta huomioon nk. lumitaskuja, ja katto on sen vuoksi pidettävä puhtaana lumesta.

Päättää terassihuoneen koko.

Leikkaamaton liimapuurunko tarjoaa hyvät mahdollisuudet itse vaikuttaa terassihuoneen kokoon ja ulkonäköön. Emme tarjoa valmiita kokoja vaan esittemme runkojemme rakennusperiaatteet ja sen, miten voit itse laskea terassihuoneen koon. Näin voit itse valita tarpeisiisi sopivan ratkaisun.

Mikä on liikkumavara?

Alla olevissa esimerkeissä suositellaan liikkumavarан käyttöä. Miksi?

Suosittelemme aina lisäämään noin 10–15 mm kunkin liukuoviosion leveys- ja korkeusmittoihin runkoon tehtävää aukkoa rakennettaessa. Näin rakenteeseen saadaan hieman liikkumavaraa. Jokin tolppa saattaa joutua asennuksessa hieman vinoon, ja puu on elävää materiaalia, joka liikkuu jonkin verran vuosien mittaan. Myös perustus saattaa painua hieman. Kun rakenteeseen on jätetty liikkumavaraa, jälkeenpäin on helppo tehdä tarvittavat säädöt. Kukin liukuoviosio kiilataan oikeanmittaiseksi vaaka- ja pystysuunnassa ja ruuvataan sen jälkeen kiinni. Tolppien, palkkien ja liukuoviosion karmin väliin syntynyt rako peitetään pehmeällä tiivistemassalla tai peitelistalla. Liukuoviosion asennus muistuttaa site talon ulko-oven tai ikkunan asentamista.

Minkä levyinen osio mahtuu asennukseen?

Alla oleva esimerkki osoittaa, miten osioiden koko lasketaan ja mitkä ovat tolppien ulkomitat. Muista jättää hieman liikkumavaraa, koska jälkeenpäin on helpompi tarvittaessa pienentää reikää 10 mm kuin tehdä siitä 10 mm suurempi!

Tässä ohjeessa annetut mitat edellyttävät 120x120 mm:n tolppien käyttöä. Jos tolppien koko on toinen, kaikki mitat on sovitettava sen mukaan.

Esimerkki 1

Päättää ensin valmiin terassihuoneen koko. Meidän esimerkissämme huoneen koko on noin 4,3 x 4 metriä.

Päättää sen jälkeen, millaisia osioita terassihuoneessa halutaan käyttää. Tähän esimerkkiin valittiin S30 Optimal. Toisessa vaiheessa päätetään viistoissa kulmissa "C" käytettävien osioiden leveys (jos sellaisia halutaan käyttää). Me valitsimme leveydeksi 84 cm, mikä on yleensä sopiva leveys. Muiden osioiden mitat näkyvät seuraavalla sivulla. Taulukosta näkyy, kuinka paljon osiot täytyvät asennettuna 45 asteen kulmaan.

Nyt voidaan päättää osioiden "A" ja "B" koko.

Osio "A":

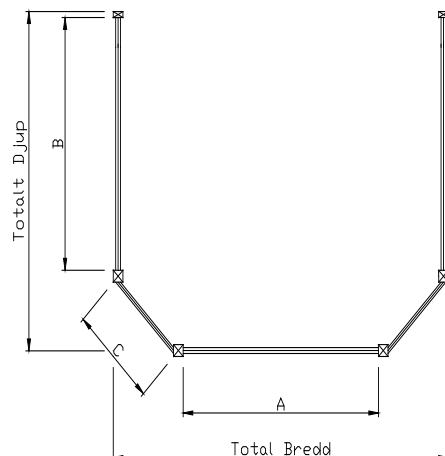
$$\text{Kokonaisleveys} - \text{tolppa} - "C"(45) - \text{tolppa} - \text{tolppa} - "C"(45) - \text{tolppa} = "A"$$
$$430 - 12 - 57 - 12 - 12 - 57 - 12 = 268 \text{ cm}$$

Valitsemme 270 cm:n osion, jolloin terassihuoneen kokonaisleveys on: $12 + 57 + 12 + 270 + 1$ (liikkumvara) + 12 + 57 + 12 = **433 cm.**

Osio "B"

$$\text{Kokonaissyvys} - \text{tukipuu} - \text{tolppa} - "C"(45) - \text{tolppa} = "B"$$
$$400 - 4,2 - 12 - 57 - 12 = 314,8 \text{ cm}$$

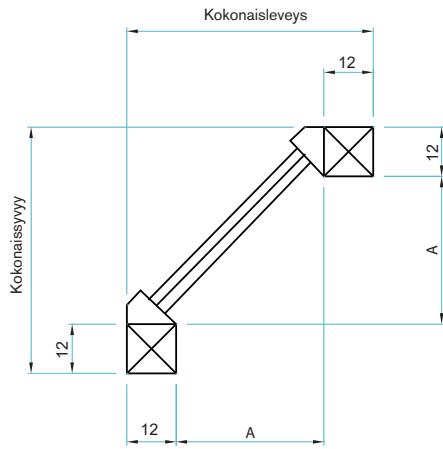
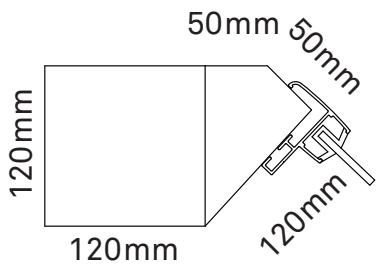
Valitsemme 310 cm:n osion, jolloin terassihuoneen kokonaissyvys on:
4,2 + 310 + 1 (liikkumvara) + 12 + 57 + 12 = **396,2 cm**

Taulukosta näkyy, kuinka paljon kiinteä osio täyttää asennettuna 45 asteen kulmaan.

Classic, S30 & Vinter Izo	
Osiot leveys	Mitta "A"
74 cm	50 cm
84 cm	57 cm
104 cm	71 cm
Isomax vik	
Osiot leveys	Mitta "A"
67,5 cm	48 cm
77,5 cm	55 cm

Tolpan mitta
kulmatolpan kanssa

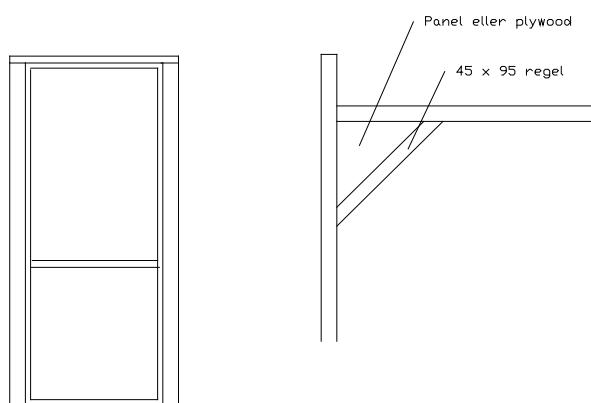

Viiston kulman rakentaminen

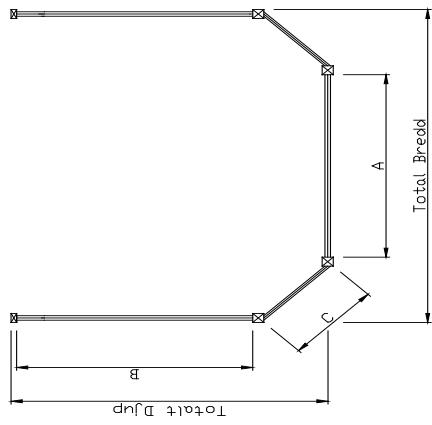
Laske viiston kulman koko yllä olevien mallien mukaan.

Asennusjärjestys noudattaa tässä ohjeessa olevaa terassihuoneen rungon asennusjärjestystä.

Materiaali osion liittämiseksi kattoon ei sisällä. Suosittelemme käyttämään täytteenä vanerilevyä tai paneelia.

Voit täyttää malliin omat mittasi ja laskea itse terassihuoneen koon.

TukipuuOsio Liikkumavara Tolppa "A" (taulukko) Tolppa Kokonaissyyys

Syvyys:	4.2		1	12		12			cm
---------	-----	--	---	----	--	----	--	--	----

Tolppa "A" (taulukko) Tolppa Osio Liikkumavara Tolppa "A" (taulukko) Tolppa Kokonaissleveyss

Leveys:	12		12		1	12		12	cm
---------	----	--	----	--	---	----	--	----	----

Important considerations when assembling the frame for the conservatory

Plan your conservatory so that the roof projects both at the front and along the sides of the construction. Ideally the overhang should project 25–30 cm. If you intend to box in your conservatory roof, the solution may be somewhat different.

Remember to calculate the c/c distances for the roof truss from the outermost stud to rafter number 2. No profile for the plastic roof is fixed to the rafter placed directly above the wall section.

There is one exception to the point above. If the conservatory is wider than the number of roofing sheets that the rafters are designed for, a joining profile for the roofing will lie on one of the rafters above the all section.

Example: 4 roofing sheets of 10 mm twin-wall polycarbonate cover 433 cm, whereas a ULBT42x41 frame can be built to a width of 450 cm. In this case, a pack of 5 roofing sheets must be purchased and 2 of the sheets must be cut along their length. There will then be a join on the rafter above the wall section.

Chamfer the ends of the side beam and the ridge beam before they are assembled, as it is difficult to do this once they are in place. See Steps 2 and 5 in the Assembly Instructions.

For best results, try to locate angle brackets, etc. so that they are as inconspicuous as possible. You may wish to chisel out a rebate in the glulam components so the fittings can be recessed.

When building your conservatory, choose panelling, metalwork, etc. that blends in well with the existing house.

Make sure there is a good seal between the glazing bar cover profiles and the bargeboard. The metalwork should cover the entire profile. Seal any gaps with a bead of silicone to prevent water from seeping into and damaging the wood.

The upper edge of each wooden rafter that supports a roofing sheet should be painted white. This helps to prevent uneven heat distribution in the roofing sheets and avoids a dark criss-cross pattern of beams under the plastic.

Snow zones:

Frame dimensions have been specially calculated for different snow zones.

See www.skanskabyggvaror.se for details of the respective dimensions.

The calculations assume the use of twin-wall polycarbonate roofing sheets or other “lightweight roofing”. The calculations do not take account of snow drifts and assume that the roof is cleared from snow loads.

Decide the size of your conservatory

With a glulam frame that is not sawn to size you have plenty of opportunity to influence the size and appearance of your conservatory. We have chosen not to restrict you to any finished sizes; instead we explain the principles for erecting our frames and how to calculate the dimensions so that you can build the conservatory of your dreams. This gives you maximum freedom of choice.

What do we mean by “tolerance”?

In the examples that follow we speak of building the sections to allow for a certain amount of “tolerance”. Why?

We recommend that you always “add on” approx. 10–15 mm to the width and height of a section when building the aperture for the frame. This allows for some adjustment in the construction. Maybe one of the posts is not perfectly perpendicular; wood is a living material and over the years there can be some slight movement within a construction. Or perhaps the foundation may settle slightly. If you leave a margin for such events, it is simple to make minor adjustments at a later stage. When installing a section, wedge it in place so that it is true both vertically and horizontally, and then secure it with screws. Use an elastic sealant or a cover strip to fill or hide any gaps between posts, beams and section frames. Assembling the sections of a conservatory is similar in this way to hanging an external door or fitting a window.

What width of sections do you have room for?

The example that follows show how to calculate the size of the sections and the dimensions measured to the outside edges of the posts. Remember, as advised earlier, to allow some tolerance. It is easier to cover an extra 10 mm at a later stage than it is to make the aperture 10 mm larger.

The measurements in these instructions assume the use of 120x120 mm posts. If you choose posts of a different size, all the measurements must be adjusted accordingly.

Example 1

Start by determining the approximate size of the conservatory. In this example it measures approx. 4.3 x 4 metres.

Next, decide the type of sections you want in the conservatory. In this example we have chosen S30 Optimal. Step 2 is to determine the width of the sections in the angled corners, “C”. (If you want angled corners.) In this example we have chosen 84 cm wide sections, which are usually suitable. For sections of other sizes, please refer to the following page. The table shows how much each section adds to the overall width when placed at a 45° angle.

Now we can determine the size of section A and B.

Section "A":

$$\begin{array}{r} \text{Total width - post - "C" (45°) - post - post - "C" (45°) - post = "A"} \\ 430 \quad - \quad 12 \quad - \quad 57 \quad - \quad 12 \quad - \quad 12 \quad - \quad 57 \quad - \quad 12 \quad = 268 \text{ cm} \end{array}$$

We choose a 270 cm section, which gives us a total conservatory width of: $12 + 57 + 12 + 270 + 1 \text{ (tolerance)} + 12 + 57 + 12 = 433 \text{ cm}$.

Section "B"

$$\begin{array}{r} \text{Total depth - stud - post - "C" (45°) - post = "B"} \\ 400 \quad - \quad 4,2 \quad - \quad 12 \quad - \quad 57 \quad - \quad 12 \quad = 314,8 \text{ cm} \end{array}$$

Here we choose a 310 cm section, which gives us a total conservatory depth of: $4,2 + 310 + 1 \text{ (tolerance)} + 12 + 57 + 12 = 396,2 \text{ cm}$

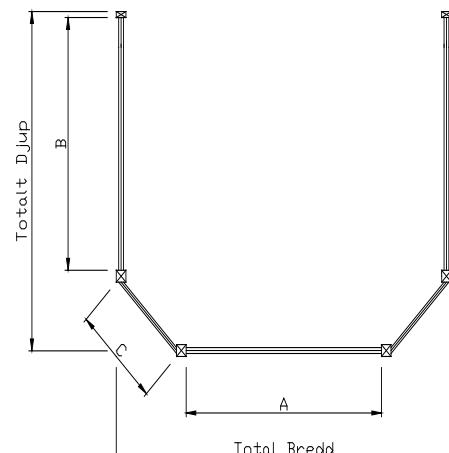

Table showing how much a 45° corner adds to a fixed section

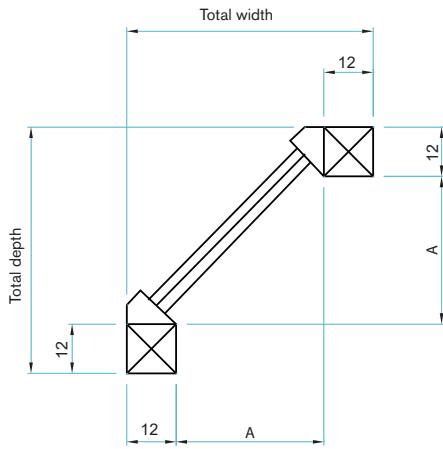
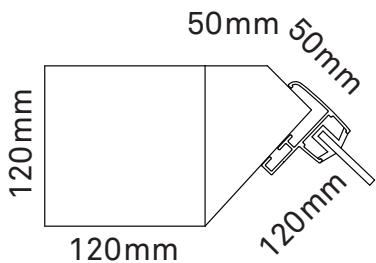
Classic, S30 & Vinter Izo

Section width	Dim "A"
74 cm	50 cm
84 cm	57 cm
104 cm	71 cm

Isomax vik

Section width	Dim "A"
67,5 cm	48 cm
77,5 cm	55 cm

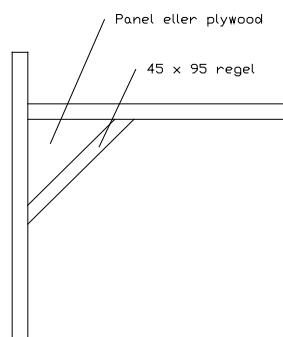
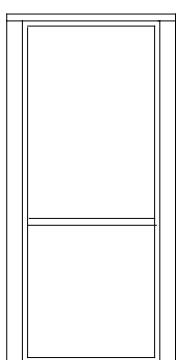
Measurements for post with angle fillet

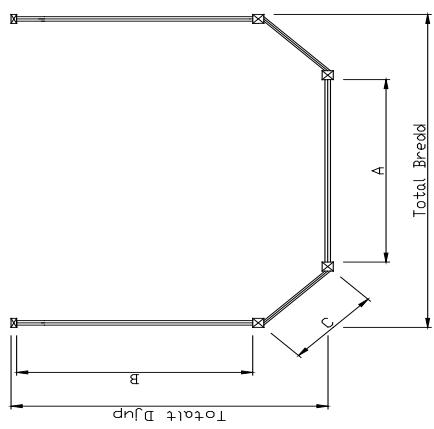
Building an angled corner

Use the templates above to calculate the size of the angled corner. Assembly follows the same sequence as the assembly of the frame in these instructions.

The materials required to bridge the gap between the section and the conservatory roof are not included in the delivery. We recommend the use of a piece of plywood or a suitable panel.

Enter your own dimensions in these templates to calculate the size of your conservatory.

Stud	Section	Tolerance Post	"A" (table)	Post	Total depth
Depth:	4.2		1	12	12
Post	"A" (Table)	Post	Section	Tolerance Post	"A" (Table) Post Total width cm

Width:	12	12	12	1	12	12	12	12	Total width cm
Post	12	12	12	1	12	12	12	12	

SE**Måttkisser**

Skisserna visar på vilka mått stolparna placeras om våra mått följs.

Då limträet levereras okapet finns stora möjligheter att anpassa stommen till egna mått.

OBS! Ska våra gavelspetsfönster användas måste dessa mått följas. Taklutning: 22°

NO**Målskisser**

Skissene viser på hvilke mål stolpene plasseres dersom våre mål følges.

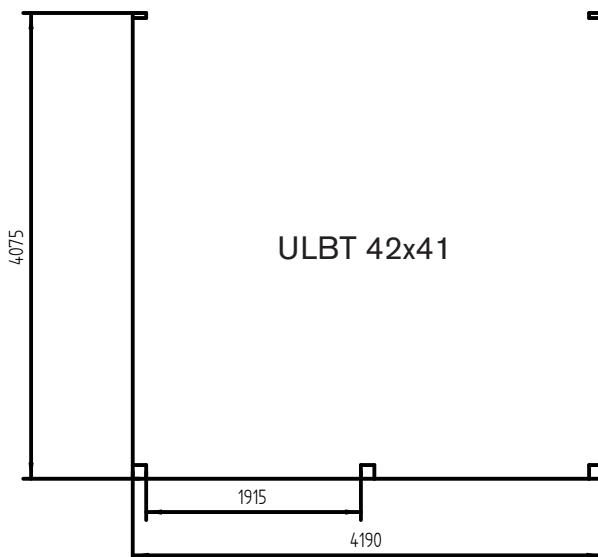
Da limreet leveres ukappet, er det gode muligheter for å tilpasse reisverket til egne mål.

OBS! Skal våre gavlvinduer benyttes, må disse mål følges. Takhelling: 22°

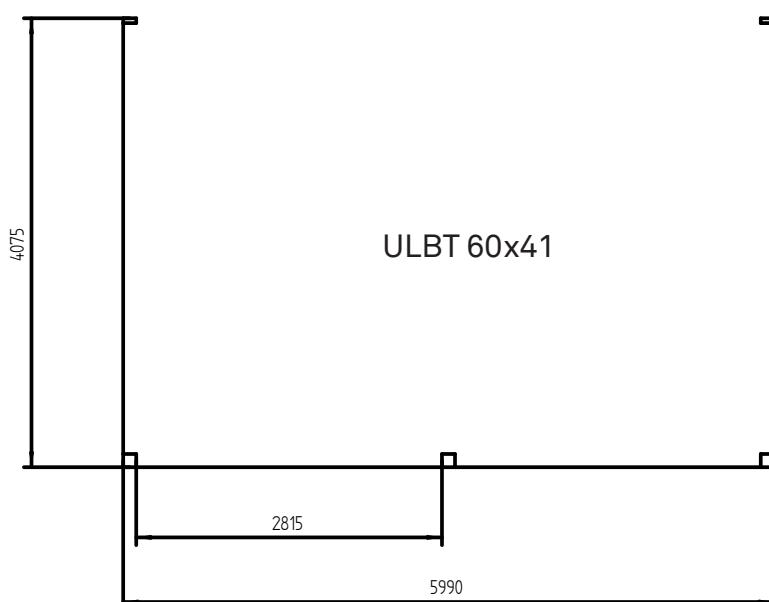
FI**Mittapiirrokset**

Luonnoksista näkyvät tolppien sijoituspaikat noudatettaessa suosittelemiamme mittoja. Koska liimapuu toimitetaan leikkaamattomaan, runko on helppo sovittaa haluttuihin mittoihin.

HUOM! Viistoa päättykkunaa käytettäessä on noudatettava näitä mittoja. Katon kaltevuus: 22°

GB

ULBT 42x41

ULBT 60x41

The sketches show the measurements for locating the posts to conform with our dimensions. As the glulam timbers are not sawn to length, you have plenty of opportunity to adapt the size of the frame to your own requirements.

IMPORTANT! These measurements must be observed when installing our gable-end windows. Roof pitch: 22°

Dimension sketches

The sketches show the measurements for locating the posts to conform with our dimensions. As the glulam timbers are not sawn to length, you have plenty of opportunity to adapt the size of the frame to your own requirements.

IMPORTANT! These measurements must be observed when installing our gable-end windows. Roof pitch: 22°

SE**Montera väggreglar**

Börja med att kapa till och montera limträregel 42×120 (D) som vägg Regel.

NO**Montering av veggstendere**

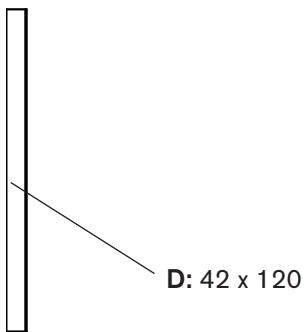
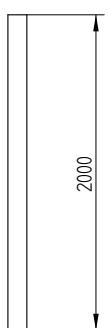
Begynn med å kappe til og montere limtres-tender 42×120 (D) som veggstender.

FI**Seinätolppien asennus**

Aloita leikkaamalla liimapuu 42×120 (D) ja asentamalla se seinätolpaksi

GB**Fit the wall studs in place**

Start by sawing and fitting glulam beam 42×120 (D in place to serve as a wall stud.

SE

Ska uterummet monteras med brutna hörn, skruva ihop vinkelstolpar med stolpe E

NO

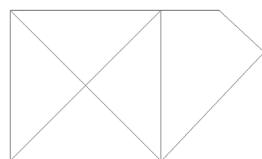
Skal uterommet monteres med brutte hörner, skru sammen vinkelstolper med stolpe E

FI

Jos terassihuoneessa käytetään viistoja kulmia, yhdistä kulmatolpat ruuveilla tolppaan E.

GB

If the conservatory is to have angled corners, screw angle fillets to post E.

SE**Res upp sidorna mot reglarna.**

Mät ut och fäst stolparna (E) i sidobalkarna. Använd vinkelbeslag J.

Res partierna med stolpar och sidobalkar och fäst dem i väggreglarna D.

Tips! Säkra med stag under byggtiden.

NO

Tänk på att det är viktigt med en ordentlig infästning av sidobalkarna B in mot väggen.

Individuella lösningar kan krävas beroende på hur infästning i bärande konstruktion är möjlig.

FI**Sivujen pystytäminen tukipuita vasten.**

Mittaa tolpat (E) ja kiinnitä ne sivupalkkeihin kulmaraudolla J.

Pystytä tolpista ja sivupalkeista koostuvat osiot ja kiinnitä ne seinätolppiin D.

Vinkki! Tue vinotuella rakentamisen ajan.

Muista, että sivupalkit B on tärkeää kiinnittää seinään tukevasti. Yksilölliset ratkaisut voivat olla tarpeen riippuen siitä, miten kiinnitys kantaviin rakenteisiin pystytään tekemään.

GB**Reis opp sidene mot stenderne.**

Mål opp og fest stolpene (E) til sidebjelkene. Benytt vinkelbeslag J.

Reis partiene med stolper og sidebjelker og fest dem til veggstenderne D

Tips! Sikre med stag under byggetiden.

Tenk på at det er viktig med ordentlig feste av sidebjelkene B mot veggen. Individuelle løsninger kan kreves, avhengig av feste til bærende konstruksjon.

Erect and secure the sides to the wall studs.

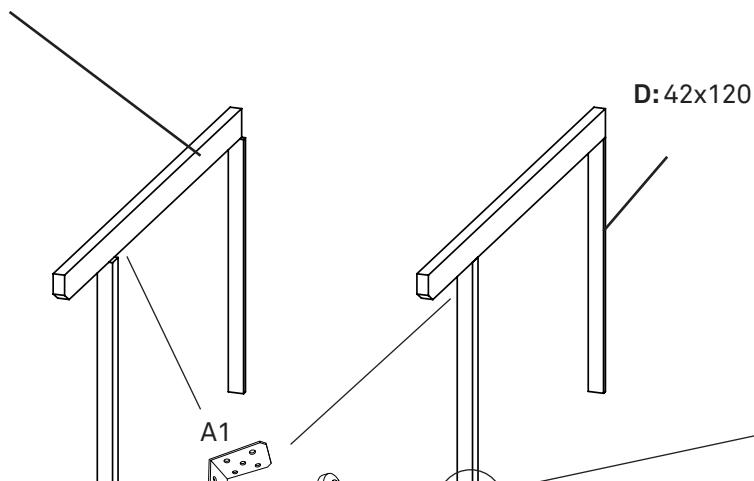
Measure and fix posts (E) to the side beams with angle brackets J.

Erect the sections with the posts and side beams and secure them to the wall studs D

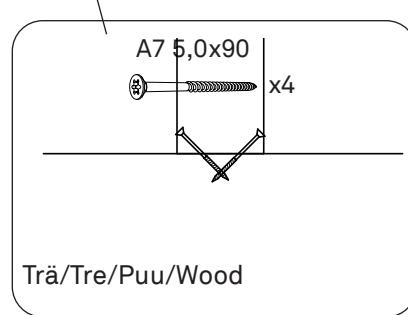
A word of advice: Secure with struts during the assembly process.

It is important that side beams B are properly secured to the wall. It may be necessary to customise a solution for this, depending on how the bearing element is constructed.

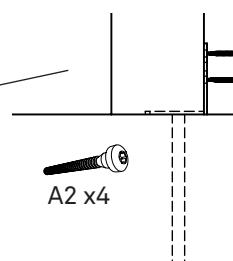
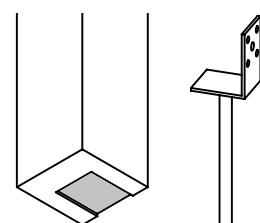
B: 90x225

E: 120x120x2000

- SE** Jacka ur för stolpsko
- NO** Beskjær plass til stolpesko
- FI** Lovi pilarikengälle
- GB** Jacket for post shoe

Betong/Betong/
Beton/Concrete**OBS!** Stolpsko ingår ej.**NOTE!** Post shoe not included.

SE**Montera frontbalk (B)**

Montera frontbalk (B) och stolpe (E). Använd vinkelbeslag (A1) eller skräskruva.
Avståndet mellan stolparna ska vara partiets bredd + ställplats.

NO**Montering av frontbjelke (B)**

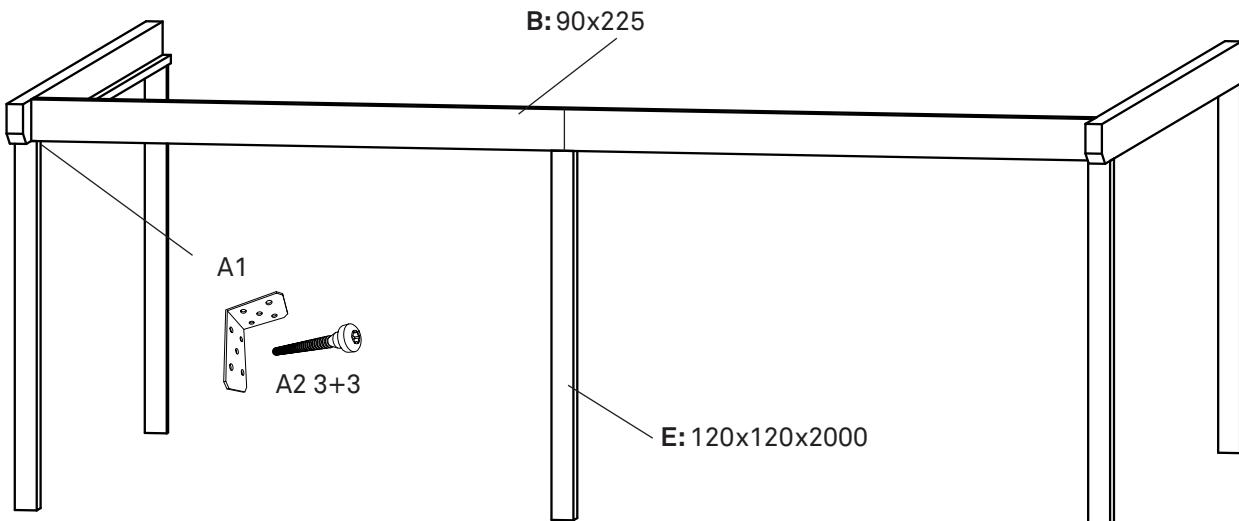
Monter frontbjelke (B) og stolpe (E). Bruk vinkelbeslag (A1) eller skru på skrå.
Avstanden mellom stolpene må være partiets bredde + oppstillingsplass.

FI**Etupalkin (B) asennus**

Asenna etupalkki (B) ja tolppa (E). Käytä kulmarautoja (A1) tai ruuvaa kiinni vinosti.
Tolppien välinen etäisyys on osion leveys + liikkumavara.

GB**Assemble the front beam (B)**

Assemble the front beam (B) and centre post (E). Use angle brackets (A1) or skew-screw.
Make sure that the distance between the posts corresponds to the width of the section to be used + tolerance.

SE**Kontrollmät hålen för glaspartierna.**

Kontrollera att hålen för glaspartierna i stommen stämmer med de partier som ska sitta där.

NO**Kontrollmål hullene til glasspartiene.**

Kontroller at hullene til glasspartiene i reisverket stemmer med de partier som skal sitte der.

FI**Lasiosioiden tarkistusmittaus.**

Tarkista, että runkoon lasiosioita varten tehdyt aukot täsmäävät asennettavien osioiden kanssa.

GB**Check the apertures for the glass sections.**

Check that the apertures in the frame correspond in size to the glass sections that are to be installed.

SE

Skruta fast reglar **J 45x45** på balkarnas insida.
För extra bärighet, limma regeln med trälim
innan den skruvas fast med skruv **A7 5,0x90**.

OBS!

Om frontbalken är delad, så ska J 45x45 regeln E
ligga centrerad över balkens skarv.

NO

Skru fast lekter **J 45x45** på innsiden av bjelkene.
Ekstra bæreevne oppnås ved å lime fast lekten med
trelim før den skrus fast med skruer **A7 5,0x90**.

OBS!

Om frontbjelken er delt, så skal stolpen **45x45 J**
ligge sentrert over skjøten til frontbjelken.

FI

Ruuva tukipalkit **J 45x45** kiinni palkkien
sisäsivulle. Voit lisätä kantavuutta liimaamalla
tukipalkin kiinni puuliimalla, ennen kuin ruuvaat
sen kiinni ruuveilla **A7 5,0x90**.

HUOM!

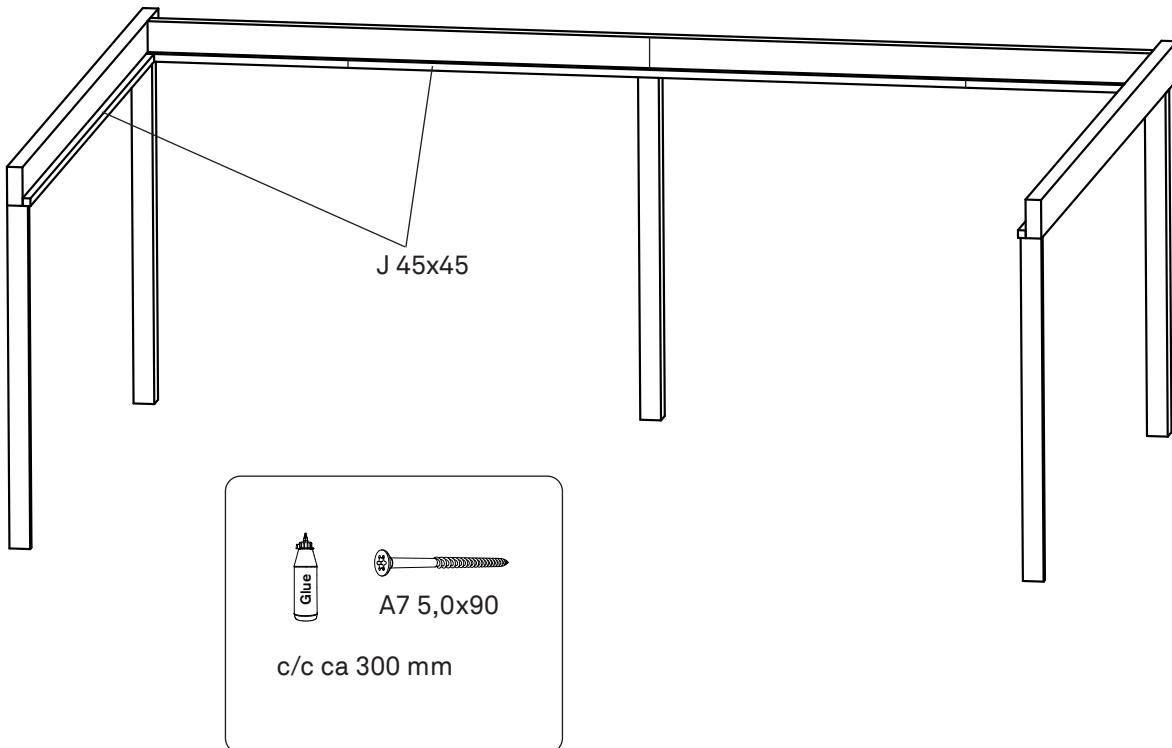
Jos otsapalkki tulee kahdessa osassa, tulee
mitallistettu **45x45 J** olla keskitetynä palkin
liitoksen kohdalle.

GB

Screw the **45x45 J** battens into position on the
inside of the beams. For additional load-bearing
strength, apply wood glue to the batten before
securing it with **A7 5,0x90** screws.

IMPORTANT!

If the front beam is split, the **45x45** stud must be
centered over the joint of the beam.

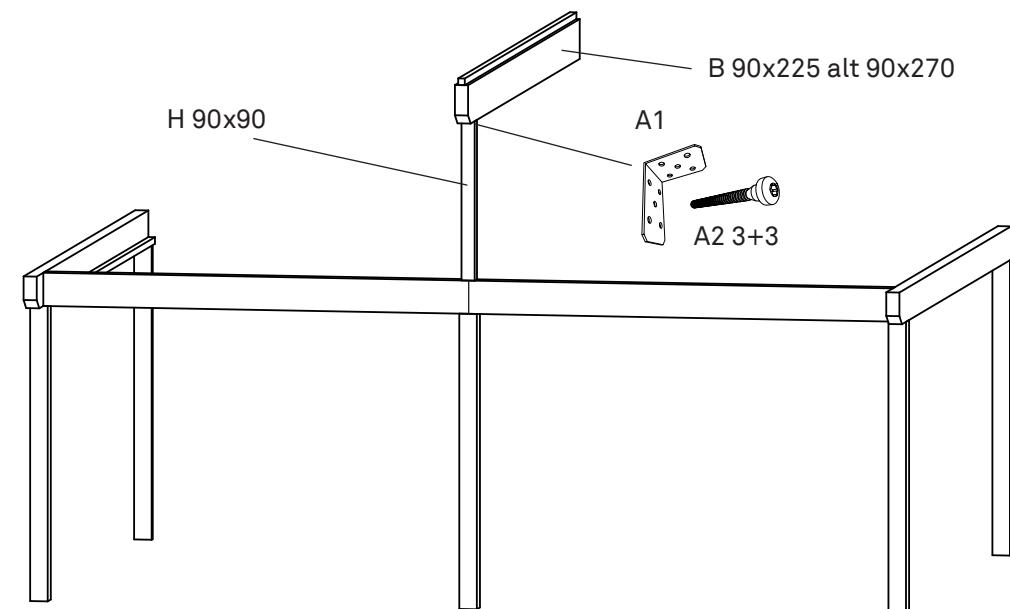
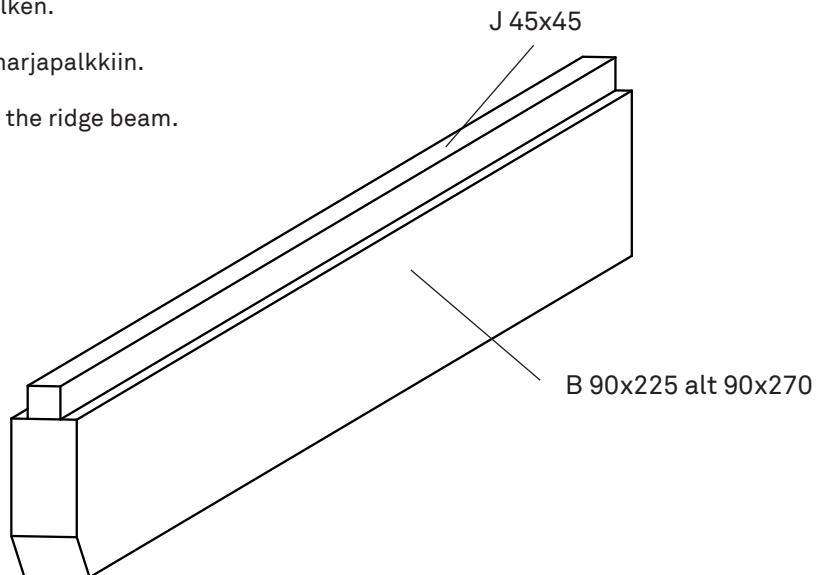
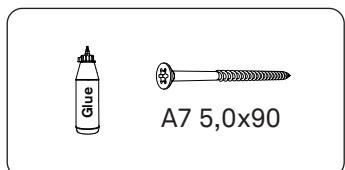

SE Skruva fast regel (J) 45x45 på nockbalken.

NO Skru fast regel (J) 45x45 til mønebjelken.

FI Kiinnitä tukipuu (J) 45x45 ruuveilla harjapalkkiin.

GB Screw the (J) 45x45 stud in place on the ridge beam.

SE Var noga med nockbalkens infästning i husväggen.
Det är viktigt att nockbalken fästes i en bärande del av huset. Här kan krävas individuella lösningar beroende på hur väggen ser ut.

NO Vær nøyde med festing av mønebjelken mot husveggen. Det er viktig at mønebjelken festes til bærende del av huset. Her kan det kreves individuelle løsninger, avhengig av hvordan veggen ser ut.

FI Kiinnitä harjapalkki tukevasti talon seinään.
Harjapalkki on tärkeää kiinnittää talon kantavaan osaan. Tässä voidaan tarvita yksilöllisiä ratkaisuja seinän rakenteesta riippuen.

GB Take special care when fixing the ridge beam to the existing wall. The ridge beam must be secured to a bearing element in the existing construction. It may be necessary to customise a solution, depending on how the wall is constructed.

SE Ska gavelspetsfönster från oss monteras ska
nockstolpe (H) ha följande längd:

Sadeltak 42x41 Raka hörn: **H = 761 mm**
Sadeltak 42x41 Brutna hörn: **H = 754 mm**
Sadeltak 60x41 (båda): **H = 1080 mm**

NO Skal det monteres gavlvindu fra oss skal
mønestolpe H ha følgende lengde:

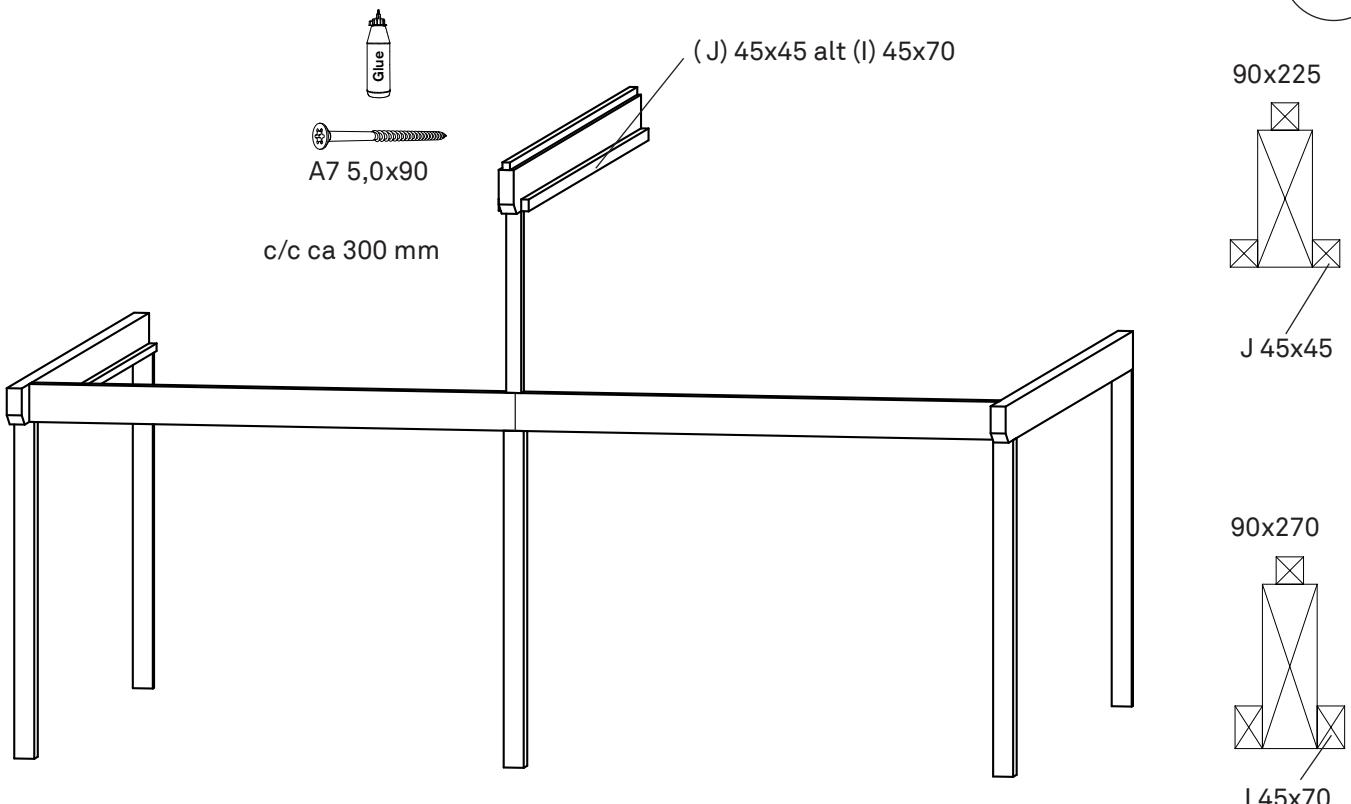
Sadeltak 42x41 Rette hjørner: **H = 761 mm**
Sadeltak 42x41 Brutto hjørner: **H = 754 mm**
Sadeltak 60x41 begge: **H = 1080 mm**

FI Viistoa päättyikkunaa käytettäessä harjatolpan
(H) pituuden tulee olla:

Satulakatto 42x41 Suorat kulmat: **H = 761 mm**
Satulakatto 42x41 Viistot kulmat: **H = 754 mm**
Satulakatto 60x41 (molemmat): **H = 1080 mm**

GB If our gable-end windows are to installed, the height
of the ridge post (H) must be as follows:

Gable roof 42x41 straight corners: **H = 761 mm**
Gable roof 42x41 angled corners: **H = 754 mm**
Gable roof 60x41 (both): **H = 1080 mm**

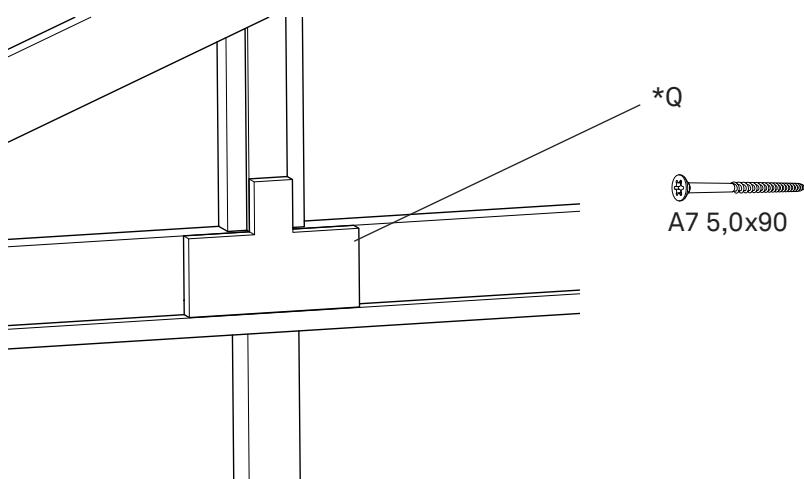

SE Monter reglar (J) 45x45 eller (I) 45x70 på sidorna av nockbalken enligt bild. Regeln ska linjera med nockstolpens utsida. Limma regeln och skruva fast med skruv A7 5,0x90.

NO Monter regler (J) 45x45 eller (I) 45x70 på sidene av mønebjelken ifølge bilde. Regelen være i linje med mønebjelkens utside. Lim fast regel og sku fast med skrue A7 5,0x90.

FI Asenna tukipuut (J) 45x45 tai (I) 45x70 harjapalkin sivuihin kuvan osoittamalla tavalla. Tukipuun tulee olla samassa linjassa harjatolpan ulkoreunan kanssa. Liimaa tukipuu ja ruuva se kiinni ruuveilla A7 5,0x90.

GB Fit (J) 45x45 studs or (I) 45x70 studs to the sides of the ridge beam, as shown. Align the studs with the outside of the ridge post. Glue the stud in place and secure with A7 5,0x90 screws.

SE

c/c-mått på takstolarna ska vara 1070 mm med 10mm tak, samt 1240 mm med 20mm, 32 mm och 50 mm tak. Ofta måste yttersta takskivan kapas i längsled för att passa till uterummets bredd.

NO

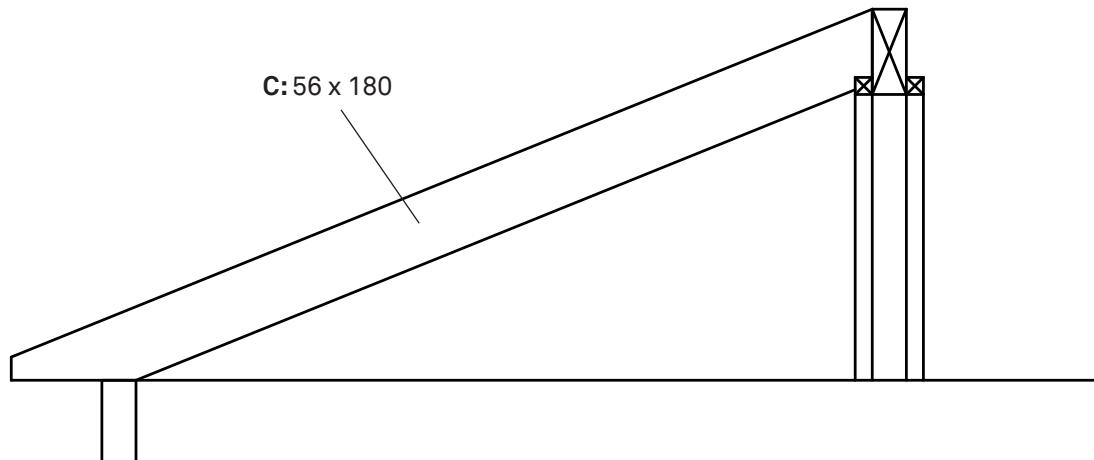
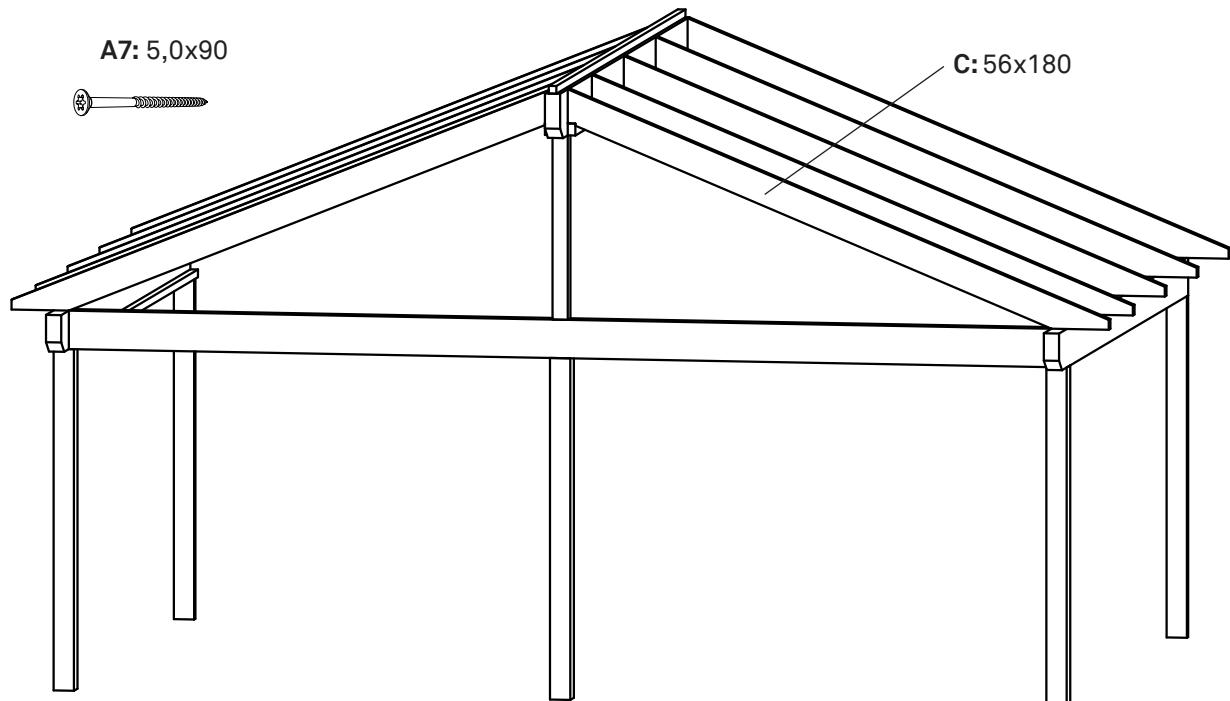
c/c-mål på takstolene skal være 1070 mm, til 10mm tak, samt 1240 mm til 32 mm og 50 mm tak. Ofte må ytterste takplate kappes på langs, for å passe til bredden på uterommet.

FI

Kattotuolien c/c-mitan on oltava 10 mm:n katoissa 1070 mm ja 20mm:n ja 32 mm:n ja 50 mm:n katoissa 1240 mm.Ulommaista kattolevyä joudutaan usein leikkaamaan pituussuunnassa, jotta se sopii terassihuoneen leveyteen.

GB

The c/c distances of the trusses should be 1070 mm for a 10 mm roof, and 1240 mm for a 20mm, 32 mm or 50 mm roof. The outermost roofing sheet often needs to be cut along its length to fit the width of the conservatory.

SE

OBS! Ingen kanalplastprofil ska fästas i takbalken över frontbalken.
C/C-mått ska räknas till regeln hela vägen ut i takutsprånget.

NO

Eftersom Ändregel (C) 42x120 endast är 42 mm blir c/c till första riktiga takstolen 1075 mm resp 1245 mm, se bild nedan. Ofta måste yttersta skivan kapas i längsled för att passa till uterummets djup.

OBS! Fest ikke kanalplastprofilen i takbjelken over frontbjelken. C/C-mål skal regnes for regelen hele veien ut til takutspringet.

Da endregel (C) 42x120 er kun 42 mm blir c/c til første riktige takstol 1075 mm hhv. 1245 mm, se figur nedenfor. Ofte må ytterste takplaten kappes til lengdeveis, for å passe til dybden på uterommet.

FI

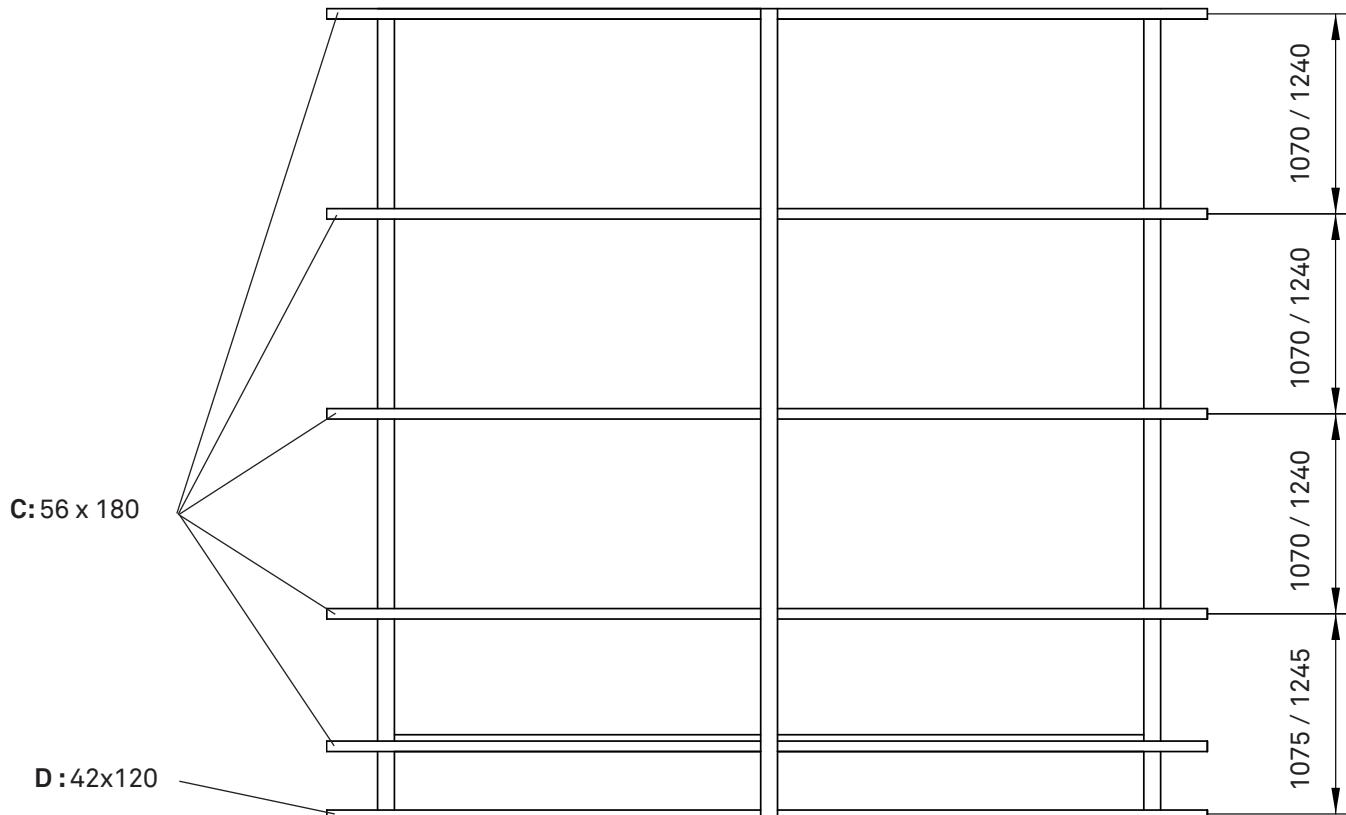
HUOM! Kennomuoviprofilia ei tule kiinnittää etupalkin yläpuolella olevaan kattopalkkiin. C/C-mitta tukipuuhun lasketaan kattoulokseen saakka.

GB

Koska päätypuun (C) 42x120 leveys on vain 42 mm, tulee c/c-mitaksi ensimmäiseen varsinainen kattotuoliin 1075 mm tai 1245 mm, katso alla oleva kuva. Ulommaista levyä joudutaan usein leikkaamaan pituussuunnassa, jotta se sopii terassihuoneen syvyyteen.

IMPORTANT! Do not fix a twin-wall polycarbonate roofing profile to the rafter above the front beam. Calculate c/c distances to the stud all the way out in the roof projection.

As the end stud (C) 42x120 is only 42 mm wide, the c/c distance to the first proper rafter will be 1075 mm or 1245 mm, as shown in the illustration below. The outermost roofing sheet often needs to be cut along its length to fit the depth of the conservatory.

SE**Kapning av takbalkar till rätt mått:**

Kapa takbalken enligt följande steg för att få perfekt passform.

Håll upp takbalken mot nockbalk och sidobalk enligt bild.

Slå in en spik eller fäst en träbit att lägga upp balken på.

Rita på baksidan av konturen som ska sågas ut.

NO**Kapping av takbjelker til riktig mål:**

Kapp takbjelken i henh. til følgende trinn, for å få perfekt passform.

Løft takbjelken opp til mønebjelke og sidebjelke ifølge tegning. Slå inn en spiker eller fest en trebit til å legge bjelken på. Tegn på baksiden kontur av det som skal sages ut.

FI**Kattopalkkien leikkaaminen sopivaan mittaan:**

Leikkaa kattopalkki seuraavasti, jotta se sopii hyvin paikalleen.

Aseta kattopalkki harjapalkkia vasten kuvaan osoittamalla tavalla. Lyö nauha tai kiinnitä puukappale palkin kannattimeksi. Piirrä takapuolelle pois sahattavien kappaleiden ääriviivat.

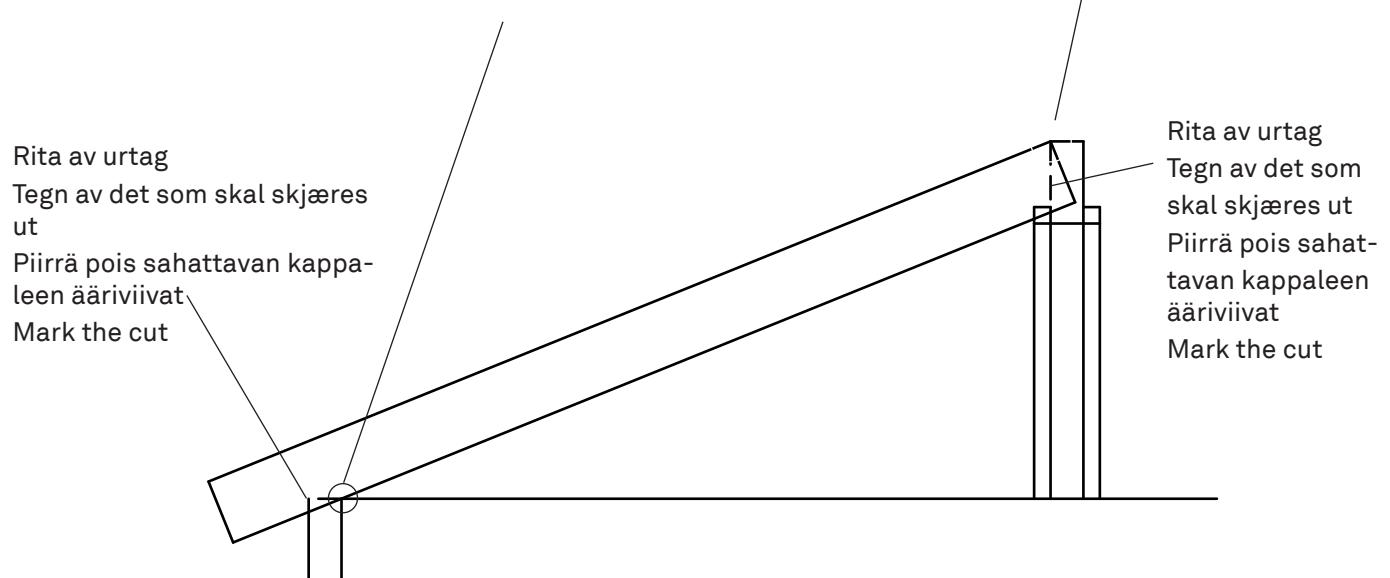
GB**Saw the rafters to the right size:**

For a perfect fit, saw the rafters as described below.

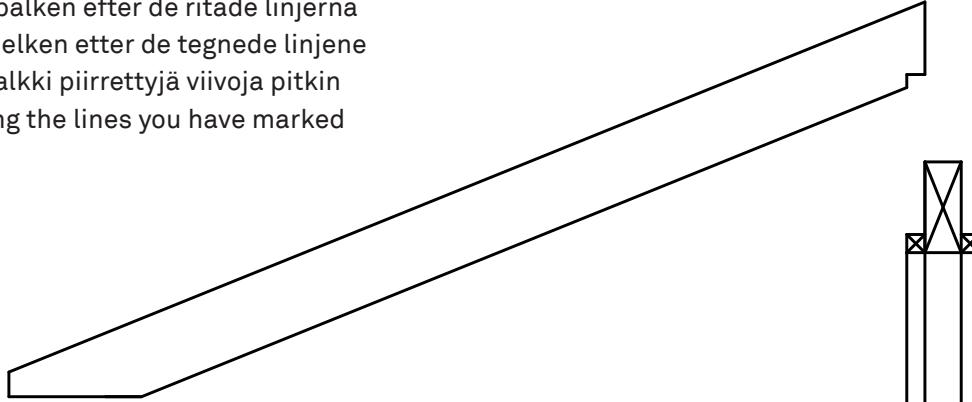
Hold the rafter in place against the ridge beam and side beam as shown. Knock in a nail or fix a piece of wood to support the rafter. Mark on the back of the rafter the contours of the cuts that need to be made.

Linjera takbalkens underkant mot hörnet av sidobalken.
La takbjelkens underkant gå i linje med hjørnet til sidebjelken.
Sahaa kattopalkin alareuna sopimaan sivupalkin kulmaa vasten.
Align the underside of the rafter with the corner of the side beam

Linjera hörn mot nockbalk
La hjørnet gå i linje med mønebjelken
Sahaa harjapalkkia vasten tuleva kulma
Align the corner with the ridge beam

Såga ut balken efter de ritade linjerna
 Sag til bjelken etter de tegnede linjene
 Sahaa palkki piirrettyjä viivoja pitkin
 Saw along the lines you have marked

8b

SE

Lägg balken på plats.

OBS! Använd denna som mall och prova att den passar på båda sidor av nockbalken och längs hela dess längd.
 Är utspråket helt rakt kan nu denna balk användas som mall för att såga till övriga takbalkar.
 Annars justera efterkommande takbalkar efter behov.

NO

Legg bjelken på plass.

OBS! Bruk denne som mal og prøv om den passer på begge sider av mønebjelken og langs hele dens lengde. Dersom utspråket er helt rett, kan denne bjelken brukes som mal til saging av øvrige takbjelker.
 Juster ellers etterfølgende takbjelker etter behov.

FI

Laita palkki paikalleen.

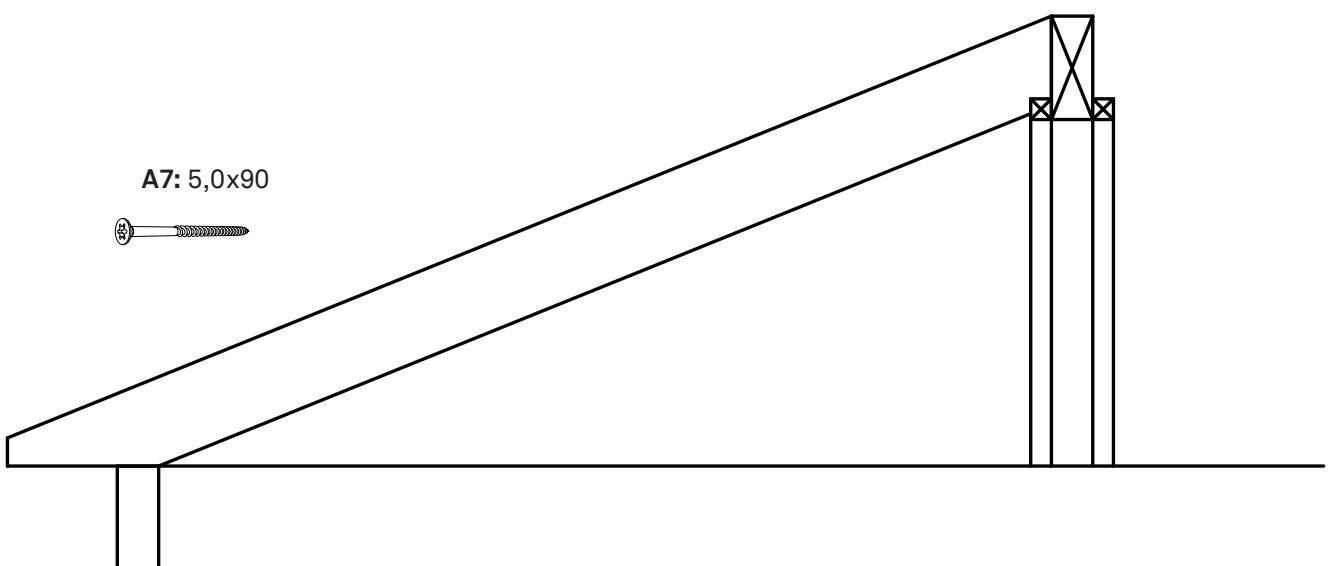
HUOM! Käytä tästä palkkia mallina ja tarkista, että se sopii harjapalkin molemmille puolille ja sen koko pituudelle. Jos terassihuone on täysin suora, palkkia voidaan käyttää muiden kattopalkkien sahausmallina.
 Muussa tapauksessa sahaa muut kattopalkit eri tavalla tarpeen mukaan.

GB

Lay the rafter in place.

NOTE! Use this rafter as a template, testing to make sure that it fits on both sides of the ridge beam and along the ridge beam's entire length. If the conservatory frame has been built true and square, this rafter can now be used as a template for sawing the other rafters. Otherwise, adjust subsequent rafters as required.

A7: 5,0x90

SE**Montera kilar**

Skruta fast reglar 45 x 70 mot nockstolpen (H). Linjera med ytterkant stolpe.

Såga till kilar av 56 x 180 och placera dem mellan takbalk och frontbalk.

Använd gavelspetsfönstret (om sådant ska monteras), för att bestämma kilens storlek.

NO**Montering av kiler**

Skru fast stendere 45 x 70 mot mønestolpen(H). La de gå i linje med ytterkant stolpe.

Sag til kiler av 56 x 180 og plasser dem mellom takbjelke og frontbjelke.

Bruk gavl vinduet til å bestemme størrelsen på kilen, dersom dette skal monteres.

FI**Kiilojen asennus**

Kiinnitä tukipuut 45 x 70 ruuveilla harjatolppaan (H). Varmista, että ne ovat samassa linjassa tolppien ulkoreunan kanssa.

Sahaa kiiloja liimapuusta 56 x 180 ja sijoita ne kattopalkin ja etupalkin väliin.

Kiilojen koko määräytyy viiston päättykkunhan (mikäli tällainen asennetaan) mukaan.

GB**Fit wedges**

Screw 45x70 studs to the ridge post (H). Align them with the outer edge of the post.

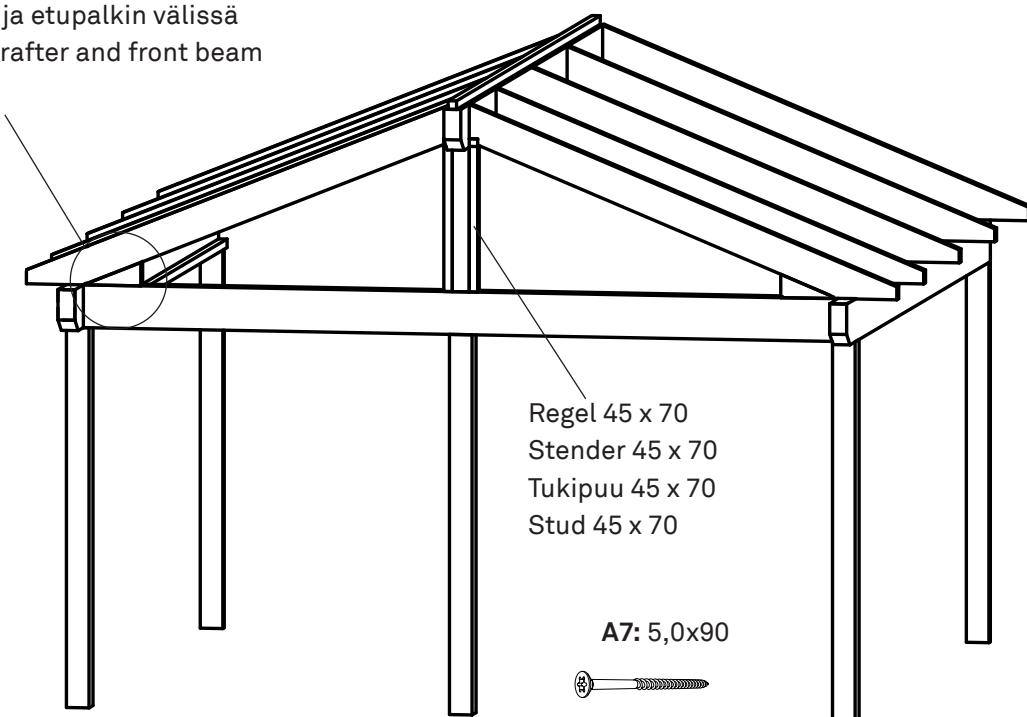
Saw wedges from the 56x180 glulam to place between the rafter and front beam.

Use the gable-end window (if one is to be installed) to determine the wedge size.

A6 5,0x70

Kil mellan takstol och frontbalk
Kile mellom takstol og frontbjelke
Kiila kattotuolin ja etupalkin välissä
Wedge between rafter and front beam

SE**Montera ändreglar**

Montera limträreglar 42x120 (D) som ändreglar i takutsprånget framåt. Denna regel kommer att fungera som fästpunkt för främre takplastprofilen i aluminium.

NO**Montering av endetverrstykker**

Monter limtrestenderen 42x120 D som endetverrstykker i takutspringet foran. Denne stenderen vil fungere som festepunkt for fremre takplastprofil av aluminium.

FI**Päätypuiden asennus**

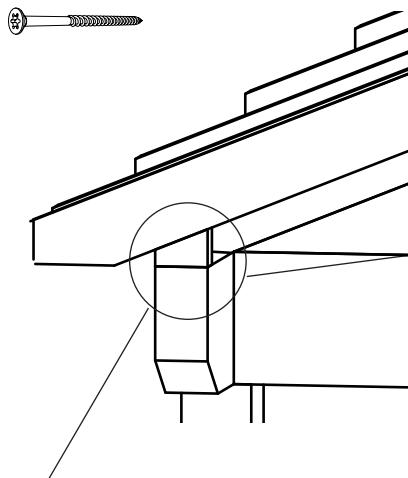
Asenna liimapuut 42x120 (D) päätypuiksi kattotulokkeen etureunaan. Näitä tukipuita käytetään etumaisen alumiinisen kattomuoviprofilin kiinnitykseen.

GB**Fit the nogging pieces**

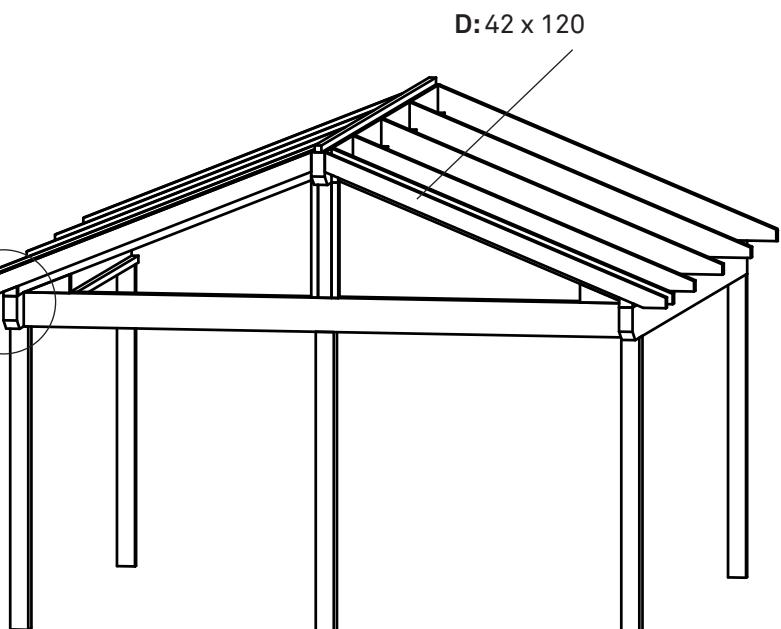
Fit glulam beams 42x120 (D) as nogging pieces for the overhang at the front of the roof. These will act as a fixing point for the aluminium profile that holds the roofing sheets at the front edge of the conservatory.

11

A6: 5,0x70

Använd limträregel (D) 42 x 120 för att såga ut en liten stödkil så ändregeln kommer på rätt höjd.

Bruk limtrestender (D) 42 x 120 til å sage ut en liten støttekile, slik at endetverrstykkene kommer i riktig høyde.

Sahaa liimapuusta (D) 42 x 120 pieni tukikiila, jotta päätypuu tulee oikealle korkeudelle.

Saw a small supporting wedge from the (D) 42x120 glulam beam so that the nogging piece is at the right height.

SE**Montera regel mellan gavelpetsfönster.**

(Endast 6 m breda uterum)

Montera en limträregel 42 x 120 för att sitta mellan gavelpetsfönsterna.

Använd gavelpetsfönsterna som mall för rätt placering.

NO**Monter en stender mellom gavlinduene.**

(Kun til 6 m brede uterom.)

Monter en limtrestender 42 x 120 som skal sitte mellom gavlinduene.

Bruk gavlinduene som mal for riktig plasse ring.

FI**Asenna tukipuu viistojen päätyikkunoiden väliin.**

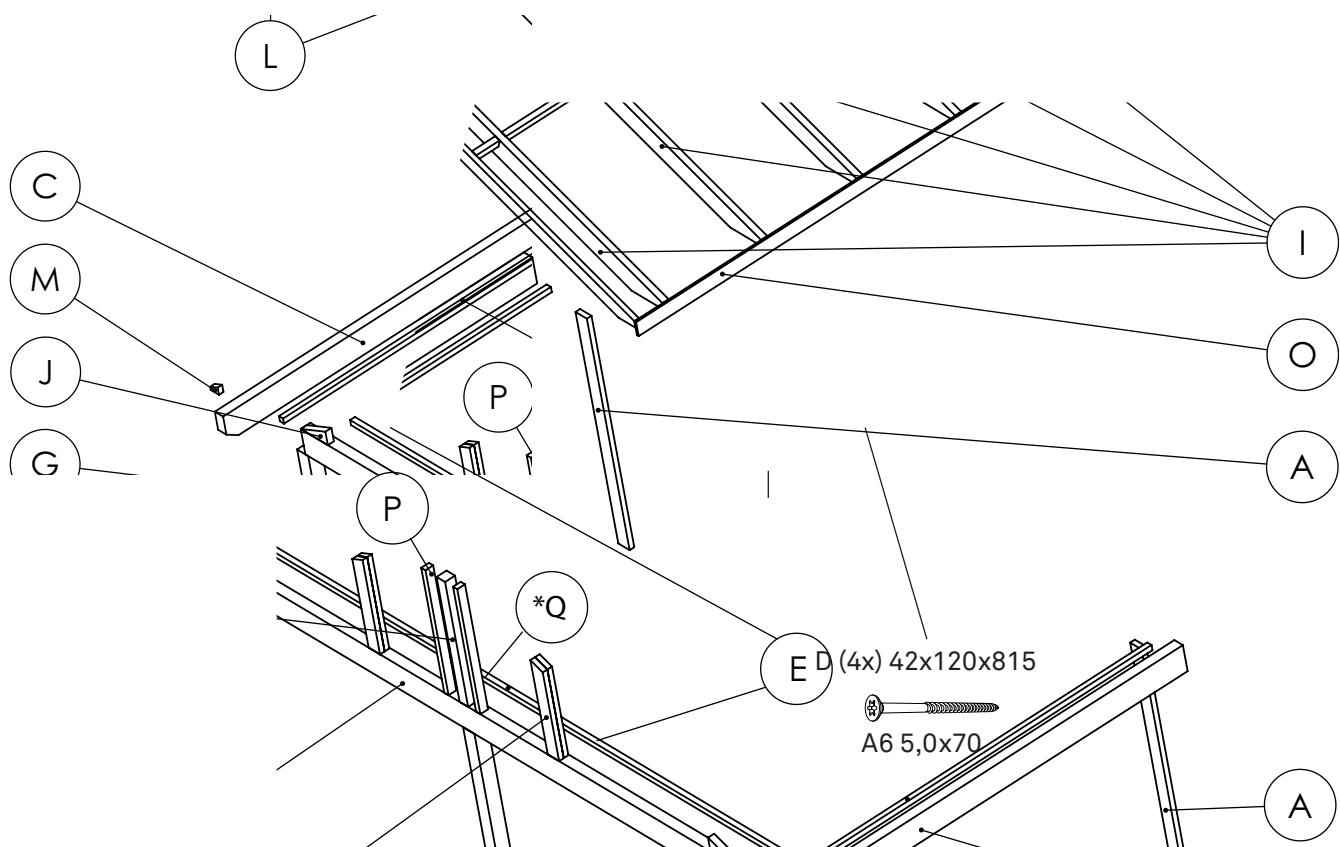
(Vain 6 m leveissä terassihuoneissa)

Asenna liimapuu 42 x 120 viistojen päätyikkunoiden väliin. Kohdista liimapuut paikalleen käyttämällä mallina viistoja päätyikkunoita.

GB**Fit studs between gable-end windows.**

(6 m wide conservatories only)

Fit glulam studs 42x120 to support the gable-end windows. Use the gable-end windows to determine where to place the studs.

SE**Montera vindskivor**

Montera vindskivor (G). Skruva fast vindskivorna i ändregel med **A8 4,2x42**. Hur högt över ändregeln de ska placeras beror på vilket tak som ska läggas.

NO**Montering av vindskier**

Monter vindskier G. Skru fast vindskiene i enderegel med **A8 4,2x42**. Hvor høyt over enderegelen de skal plasseres er avhengig av hvilket tak som skal legges.

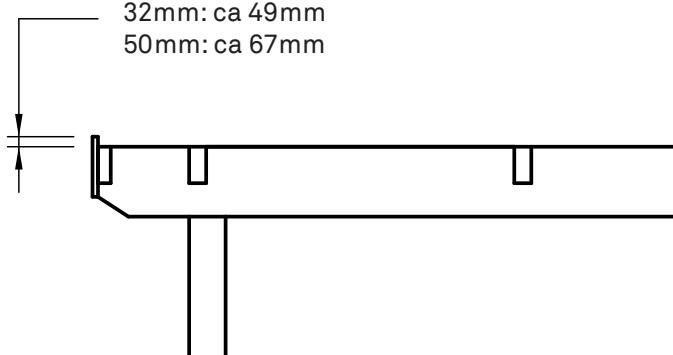
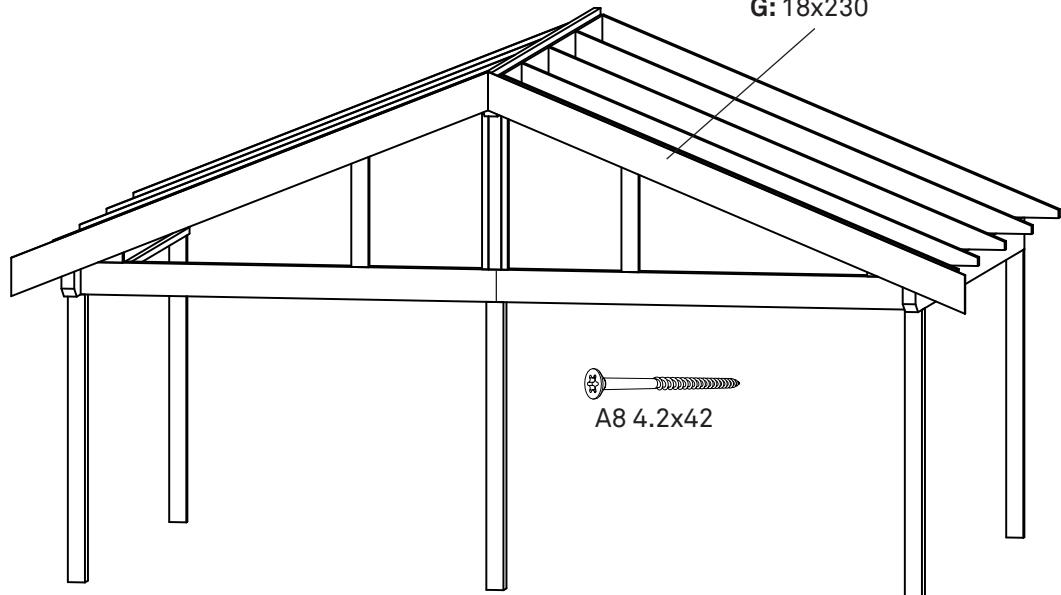
FI**Tuulilautojen asennus**

Asenna tuulilaudat (G). Ruuva tuulilaudat kiinni päätypuuhun käpälään **A8 4,2x42**. Korkeus päätypuuhun nähdyn riippuu asennettavasta katosta.

GB**Fit the bargeboards**

Fit the bargeboards (G). Use **A8 4,2x42** to secure the end studs and end stud overhangs. How high above the end studs they are placed depends on the kind of roof to be laid.

10mm: ca 27mm
20mm: ca 37mm
32mm: ca 49mm
50mm: ca 67mm

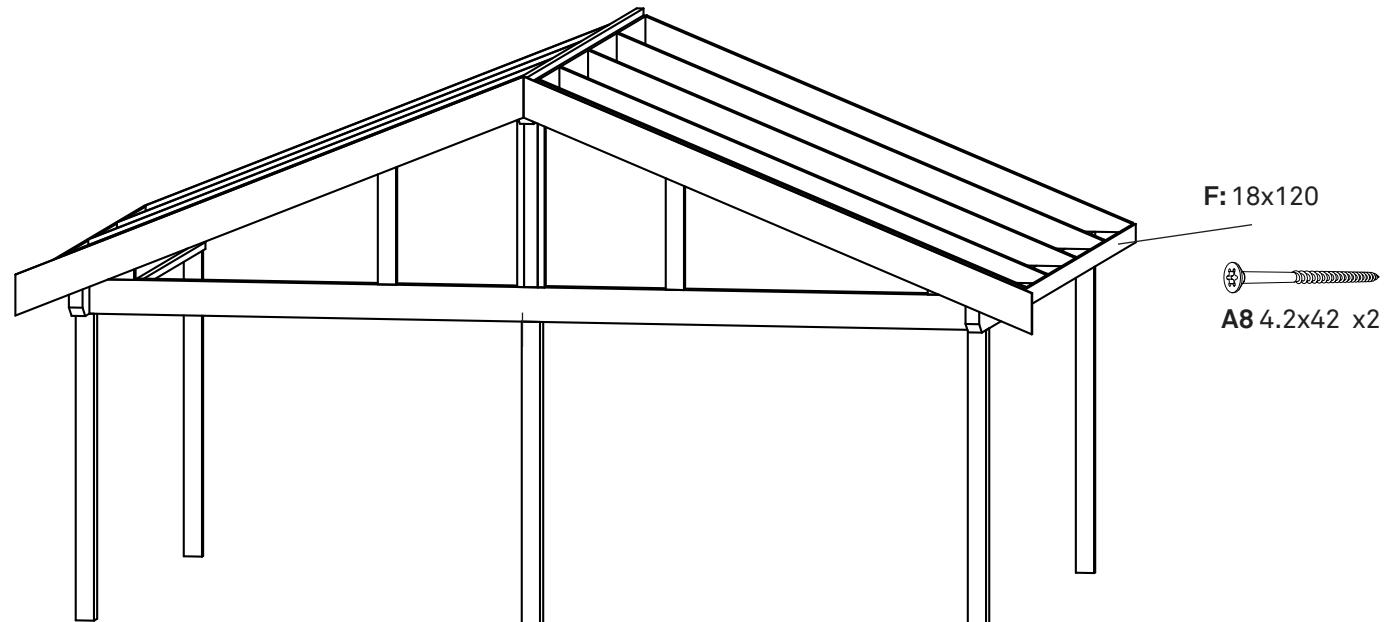
G: 18x230

SE Montera takfotsbräda (F)
Fäst i taktassarna med trallskruv.

NO Montering av takfotbord (F)

FI Räystäslaudan asennus (F)

GB Fit the fascia board (F)

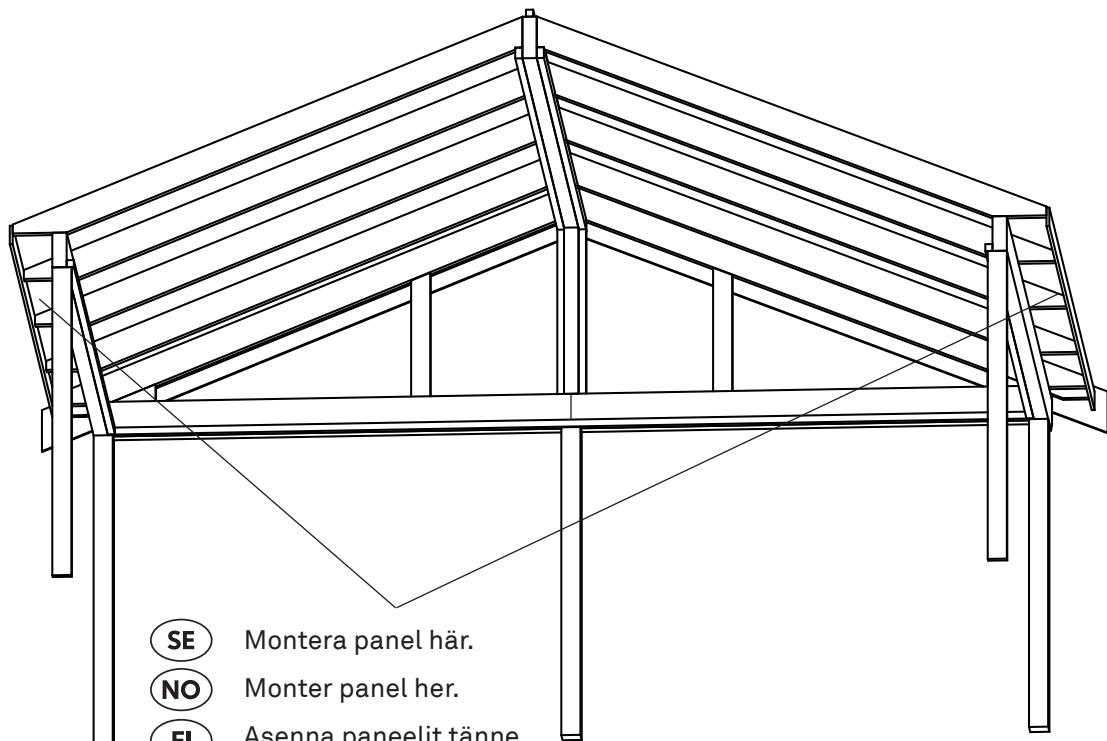
SE Montera panel i takutsprången på sidorna.
Yttersta panelen kan behöva kappas i längsled.

NO Monter panel i takutspringet på sidene.
Ytterste paneler må kanskje kappes på langs.

FI Asenna paneeli katon sivu-ulokkeisiin.
Ulointa paneelia voidaan joutua leikkaamaan pituussuunnassa.

GB Fit panel to the roof projection at the sides.
It may be necessary to cut the outermost panel along its length.

- SE** Montera panel här.
- NO** Monter panel her.
- FI** Asenna paneelit tännelle.
- GB** Fit panel here.

SE

**Såga till kortlingar 45x70 mm mellan takstolarna.
Skråskruva med skruv 5,0x70.**

Avstånd mellan kortlingar varierar med vilket tak ni väljer. Kanalplasttakten kräver dock alla kortlingar för att på ett säkert sätt klara snölasten av tung blötsnö.

Nedanstående är ungefärliga mått som behövs för de olika taken.

10 mm klp-tak	c/c på kortlingar 1 m
20 mm klp-tak	c/c på kortlingar 1,5 m
32 mm klp-tak	c/c på kortlingar 1,5 m
50 mm klp-tak	c/c på kortlingar 1,5 m

NO

**Sag til kortbjelker 45 x 70 mm mellom takstolene.
Skråskru med skru 5,0 x 70.**

Avstanden mellom kortbjelkene varierer med hvilket tak du velger. Kanalplasttak krever imidlertid alle kortbjelkene for å klare lasten av tung, våt snø på en sikker måte.

Nedenstående er omtrentlige mål som trengs til de forskjellige takene.

10 mm klp-tak	c/c på kortbjelker 1 m
20 mm klp-tak	c/c på kortbjelker 1,5 m
32 mm klp-tak	c/c på kortbjelker 1,5 m
50 mm klp-tak	c/c på kortbjelker 1,5 m

FI

Sahaa 45x70 mm:n vaakapuut kattotuolien väliin. Kiinnitä vinoruuvaaksella käyttääen ruuvia 5,0x70.

Vaakapuiden väli riippuu kattotyypistä.

Kennomuovikattoa varten on kuitenkin asennettava kaikki vaakapuut, jotta se kestää varmasti märän lumen painon.

Alla ovat likimääräiset mitat eri kattotyppejä varten.

10 mm:n kennom.katto	Vaakapuiden c/c 1 m
20 mm:n kennom.katto	Vaakapuiden c/c 1,5 m
32 mm:n kennom.katto	Vaakapuiden c/c 1,5 m
50 mm:n kennom.katto	Vaakapuiden c/c 1,5 m

GB

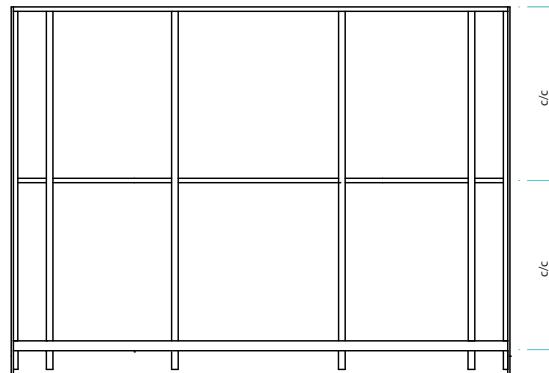
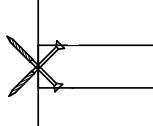
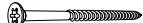
**Cut 45x70 mm laths to insert between the trusses.
Secure with 5.0x70 screws driven in diagonally.**

The spacing between the laths will vary depending on which roof you opt for. However, all plastic roofs will need laths if they are to safely withstand the loads exerted by heavy wet snow.

Below are the approximate dimensions needed for the various roofs.

10 mm plastic roof	c/c spacing of laths 1 m
20 mm plastic roof	c/c spacing of laths 1,5 m
32 mm plastic roof	c/c spacing of laths 1,5 m
50 mm plastic roof	c/c spacing of laths 1,5 m

A6 5,0x70

I: 45 x 70

